

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та менеджменту
Кафедра економіки, підприємства та туризму

Кваліфікаційна робота
на правах рукопису

Василюк Віри Олександрівни

УДК 336:334.72(477.51)

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

«Фінансово-економічне забезпечення сталого розвитку електроенергетичних
підприємств на прикладі ТОВ «Кліар Енерджі»»

Спеціальності 051 «Економіка»

Подається на здобуття освітнього ступеня магістра, кваліфікаційна робота містить результати власних досліджень. Використання ідей, результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело

Василюк В.О.

Керівник роботи

Ткачук Василь Іванович,
доктор економічних наук, професор.

Житомир – 2022

Висновок кафедри _____

за результатами попереднього захисту: _____

Протокол засідання кафедри _____

№ __ від «__» _____ 2022 р.

Завідувач кафедри _____

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище ,ім'я, по батькові)

«__» _____ 2022 р.

Результати захисту кваліфікаційної роботи

Здобувач вищої освіти *Василюк Віра Олександрівна* захистила

Кваліфікаційну роботу з оцінкою:

сума балів за 100-бальною шкалою _____

за шкалою ECTS _____

за національною шкалою _____

Секретар ЕК

(науковий ступінь, вчене звання)

(підпис)

(прізвище ,ім'я, по батькові)

АНОТАЦІЯ

Василюк В.О. Фінансово-економічне забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств на прикладі ТОВ «Кліар Енерджі»
Кваліфікаційна робота на правах рукопису.

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра за спеціальністю 051 «Економіка». – Поліський національний університет, Житомир, 2022.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та прикладних засад фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств.

Об'єктом виступає процес фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств.

Ключові слова: ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, СТАЛИЙ РОЗВИТОК, ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

ANNOTATION

Vasylyuk V.O. Financial and economic support of sustainable development of electric power enterprises on the example of Clear Energy LLC Qualification work on the rights of manuscript.

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 051 "Economics" - Polissya National University, Zhytomyr, 2022.

The subject of research is a set of theoretical, methodological and applied principles of financial and economic support for the sustainable development of electric power enterprises.

The object is the process of financial and economic support for the sustainable development of electric power enterprises.

Keywords: FINANCIAL AND ECONOMIC SUPPORT, SUSTAINABLE DEVELOPMENT, ELECTRIC POWER INDUSTRY

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	5
1.1 Сутнісна характеристика концепції сталого розвитку.....	5
1.2 Основні завдання фінансово-економічної системи підприємств енергетики в досягненні цілей сталого розвитку.....	8
1.3 Методичні аспекти оцінювання фінансового забезпечення сталого розвитку підприємства.....	11
Висновки до розділу 1.....	15
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ»	15
2.1 Загальна характеристика діяльності ТОВ «Кліар Енерджі» в реалізації принципів сталого розвитку.....	15
2.2 Оцінка фінансового забезпечення сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі».....	18
2.3 Проекти фінансування цілей сталого розвитку досліджуваного підприємства.....	24
Висновки до розділу 2.....	27
РОЗДІЛ 3. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ».....	27
3.1. Політика щодо розвитку сталого фінансування на прикладі розвинутих країн.....	27
3.2. Удосконалення управління фінансуванням сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі».....	30
3.3. Стратегія розвитку системи фінансово-економічного забезпечення електроенергетичних підприємств.....	34
Висновки до розділу 3.....	37
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ.....	38
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	40
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Актуальність дослідження. Сталий розвиток електроенергетичних підприємств є однією з основних стратегічних орієнтирів України в глобальному середовищі, а його фінансово-економічне забезпечення – головною умовою досягнення окреслених завдань та цілей. Фінансово-економічне забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств нині потребує застосування системного та скоординованого підходу з урахуванням принципів справедливості розподілу ресурсів, застереження непоправних наслідків дії господарської діяльності на довкілля, що обумовило необхідність окремого дослідження.

Питання фінансово-економічне забезпечення сталого розвитку, зокрема електроенергетичних підприємств, досліджували багато вчених, зокрема І. Ансофф, П. Друкер, А. Мазаракі, Г. Макарова, М. Овчарук, Т. Кожухова, .Є. Скоробогатова, І. Васильчук, Т. Давидюк, О. Петрук, В. Жук, Л. Ловінська та ін.

Метою дослідження є обґрунтування теоретико-методичних та прикладних аспектів щодо фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств.

З метою реалізації поставленої мети, запропоновано вирішення наступних завдань:

- дати сутнісну характеристику концепції сталого розвитку;
- розкрити завдання фінансово-економічної системи підприємств енергетики в досягненні цілей сталого розвитку;
- описати методичні аспекти оцінювання сталого розвитку підприємств;
- дати загальну характеристику діяльності ТОВ «Кліар Енерджі» в реалізації принципів сталого розвитку;
- оцінити фінансове забезпечення сталого розвитку підприємства;
- розглянути проекти фінансування цілей сталого розвитку досліджуваного підприємства;
- запропонувати напрями удосконалення управління фінансово-

економічного забезпечення сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі» та визначити стратегію фінансово-економічного розвитку.

Предметом дослідження є сукупність теоретико-методичних та прикладних засад фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств. *Об'єктом* виступає процес фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичного підприємства ТОВ «Кліар Енерджі».

Гіпотеза. Обґрунтування заходів покращення фінансово-економічного забезпечення електроенергетичних підприємств, що сприятиме швидшому переходу до сталого розвитку.

Методи дослідження. В процесі наукового дослідження використовувалися система загальнонаукових та спеціальні методів: аналізу і синтезу, порівняння, індукції – для дослідження понятійного апарату; методи описання, порівняння, формульний – для розкриття порядку оцінювання сталого розвитку; метод аналізу, коефіцієнтний – для проведення оцінки сучасного стану фінансового забезпечення; графічний метод – для наочного відображення окремих результатів дослідження; узагальнення та систематизації – з метою формування стратегічних напрямів фінансування сталого розвитку.

Перелік публікацій автора за темою дослідження: «Фінансування сталого розвитку в Україні», «Структура бюджету та його вплив на економіку України», «Фінансове забезпечення сталого розвитку сільських територій».

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що використання розроблених в кваліфікаційній роботі рекомендацій по удосконаленню фінансово-економічного забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств сприятиме швидшому переходу до сталого розвитку.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, 3 розділів, висновків, списку використаних джерел, що включає 40 джерел. Обсяг основного тексту роботи становить 35 сторінок.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

1.1 Сутнісна характеристика концепції сталого розвитку

В сучасному динамічному світі зміни в сфері життя та діяльності людини пов'язані між собою, еволюційно розвиваються, посилюючи один одного, а їх наслідки важко спрогнозувати. Тому найактуальнішим напрямком розвитку сучасного світу є сталий розвиток.

Становлення концепції сталого розвитку відбувається еволюційно, умовно може бути поділено на три етапи: зародження, популяризація концепції і удосконалення концепції (рис. 1.1).

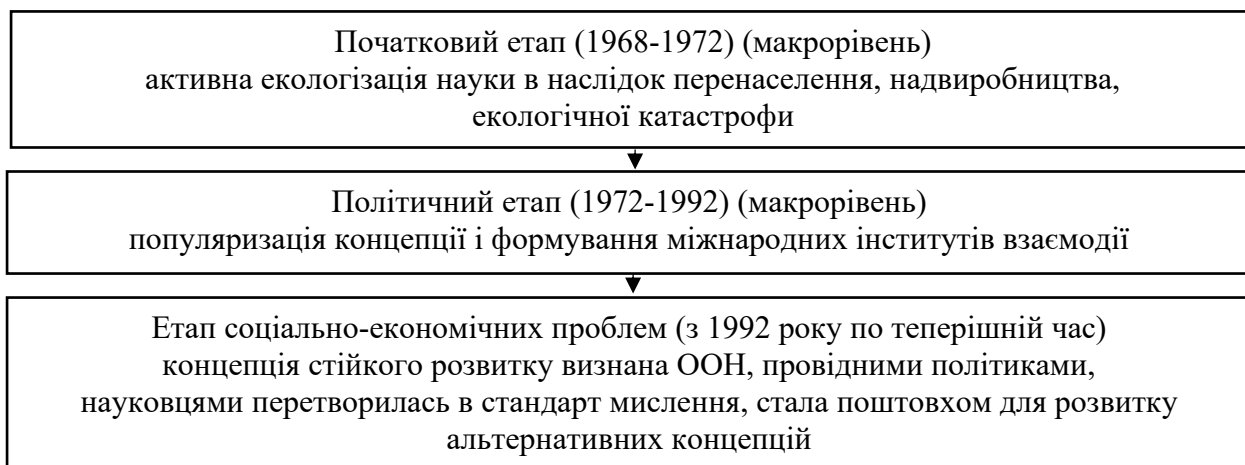

Рис. 1.1. Етапи становлення концепції сталого розвитку

Джерело: побудовано за даними [37].

Головні події та заходи стосовно формування концепції сталого розвитку та її реалізації в різних країнах світу узагальнено в Додатку А. Визначним кроком в розробці концепції сталого розвитку стала Конференція ООН з питань навколишнього середовища і розвитку (Ріо-де-Жанейро, червень 1992 р.), де було прийнято «Порядок денний на XXI століття». Цей документ представляє собою глобальний план дій для досягнення взаємозв'язку економічної,

екологічної та соціальної складових розвитку.

Концепція сталого розвитку зараз визнається всіма державами-членами ООН як один із пріоритетів людства, який має бути перетворений на національному та глобальному рівнях.

В Політиці Національного банку України щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року визначено, що «сталий розвиток – тривале економічне процвітання, менш залежне від використання обмежених ресурсів та експлуатації природного середовища, більш соціально інклюзивне та включає екологічний, соціальний, економічний та управлінський аспекти, які тісно взаємопов'язані» [26].

В Звіті Комісії ООН під керівництвом Гро Харлем Брутланд зазначено, що «сталий розвиток – це такий розвиток суспільства, який задовольняє потреби нинішніх поколінь і не ставить під загрозу можливості наступних поколінь задовольняти свої потреби» [9].

Дослідженню поняття сталого розвитку на сьогодні присв'ячено багато праць науковців. Кожен науковець пов'язує дане визначення з тою чи іншою сферою діяльності, узагальнення думок вчених наведено в Додатку Б.

Узагальнивши результати досліджень різних трактувань поняття «сталий розвиток, його можна охарактеризувати як економічне зростання, яке не спричиняє погіршення навколишнього природного середовища, а навпаки – допомагає вирішити соціальні проблеми і забезпечити соціальну справедливість.

Концепція сталого розвитку поєднання трьох підходів: економічної самостійності, соціального благополуччя та екологічної цілісності, що відображають їх особливу значимість, наявність між ними взаємозв'язків і взаємозалежностей [8].

Економічні фактори включають оптимальне використання обмежених ресурсів. Впровадження природних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, включаючи видобуток і переробку сировини. Мінімізація, обробка та знищення відходів. Виробництво екологічно чистих продуктів

Соціальна складова включає в себе забезпечення стабільності соціальних і

культурних систем.

Екологічна складова передбачає забезпечення цілісності біологічних і фізичних природних систем; збереження здатності екосистем до самовідновлення і динамічної адаптації; запобігання деградації природних ресурсів, забрудненню навколишнього середовища і втрати біологічного розмаїття [15].

При аналізі концепції сталого розвитку науковцями визначаються його окремі принципи (Додаток В). Враховуючи думки науковців, можна виділити наступні принципи, на яких ґрунтуються сутнісні ознаки концепції сталого розвитку:

- досягнення збалансованого поєднання економіки та екології шляхом мінімізації наслідків руйнування людьми навколишнього середовища;
- збалансування економічної та соціальної сфер шляхом максимального використання економічних ресурсів в інтересах людства;
- приймання рішень, пов'язаних з розвитком в інтересах як теперішніх, так і майбутніх поколінь, що мають такі ж права на ресурси.

У зв'язку з укладенням угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом для України стало актуальним питання сталого розвитку. Таким чином, «сприяння сталому розвитку розглядається одним з головних принципів посилення співпраці між сторонами, які визнають важливість повного врахування економічних, соціальних і екологічних інтересів не тільки населення, а й майбутніх поколінь і гарантують, що економічний розвиток, екологічна та офіційна політика підтримується спільно» [20].

1.2. Основні завдання фінансово-економічної системи підприємств енергетики в досягненні цілей сталого розвитку

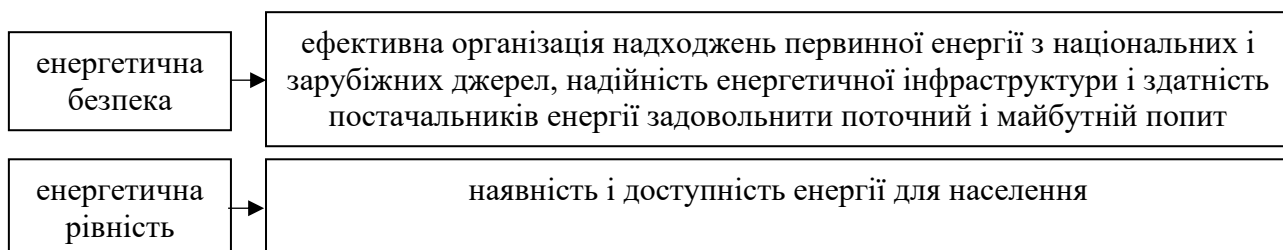
Між сталим розвитком та енергетикою існує нероздільний зв'язок. Саме енергія грає провідну роль в питаннях економічного розвитку, охорони навколишнього середовища та досягнення цілей розвитку тисячоліття.

На основі дослідження окремих думок науковців (зокрема Девід Л. Грін, Е.М. Лібанова, Р. Чегіс, Р. Пусінайте та ін), сталий розвиток енергетики можна сформулювати як процес розвитку здатної до саморегулювання системи з метою досягнення енергоефективності та регіональної енергетичної безпеки при раціональному використанні енергоресурсів, забезпечення соціальної рівності у сфері доступу до енергопослуг і збереження навколишнього середовища в умовах невизначеності.

У своїй резолюції 65/151 Генеральна Асамблея ООН на знак визнання значення енергетики для сталого розвитку постановила проголосити 2012 рік Міжнародним роком сталої енергетики для всіх. Глобальна ініціатива зі сталої енергетики передбачає мобілізацію зусиль суспільства для досягнення трьох головних цілей до 2030 року: забезпечення доступу до сучасних енергетичних послуг; подвоєння світового рівня ефективності використання енергії; подвоєння частки відновлюваних джерел енергії у світовому енергетичному балансі [40].

У доповіді про світові інвестиції за 2014 рік «Investing in the SDGs: an Action Plan» ЮНКТАД (Конференція ООН з торгівлі та розвитку) оцінив глобальні фінансові потреби у 10 секторах, пов'язаних з 17 цілями сталого розвитку в обсязі \$5-7 трлн.; однією з найважливіших серед переліку є електростанції. Це підштовхнуло країни до «перетворення» мільярдів державного капіталу в трильйони приватного у спосіб розширення змішаного фінансування, стимулювання окремих потоків приватного капіталу та створення нових ринків. А з цим – до формування сталої фінансової системи та накопичення сталих фінансів [20].

Світова Енергетична Рада для реалізації проектів сталого розвитку енергетики розробила концепцію «енергетичної трілемми», яка полягає в підтримці безпечної, доступної та екологічно чистої енергії (рис. 1.2).

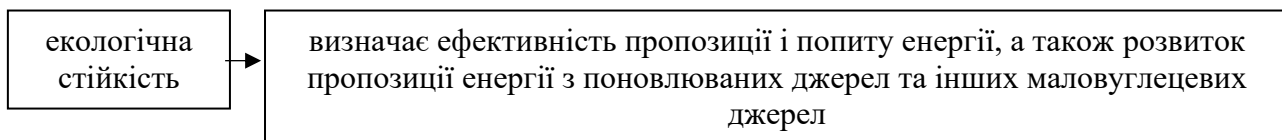

Рис. 1.2. Концепція «енергетичної трілемми»

Джерело: побудовано за даними [39, с. 266].

На національному рівні перші кроки до сталої енергетики зроблені. Розпорядженням КМУ №145-р від 15 березня 2006 року було схвалено Енергетичну стратегію України на період до 2030 року. В 2011 році Рішенням Міністерства енергетики та вугільної промисловості України було прийнято оновлення енергетичної стратегії держави до 2030 року в галузі електроенергетики та вугільної промисловості. В ньому зазначено, що «замість забезпечення екстенсивного розвитку, яким економіка України рухалась протягом десятиліть, енергетика повинна перейти на ефективне забезпечення сталого розвитку економіки» [36, с. 13].

Сталий розвиток енергетики держави та стійкість енергетики на рівні держави залежить як від сталого розвитку енергетичних галузей, так і від енергетичної стійкості окремих підприємств.

Електроенергетика як самостійний вид економічної діяльності має багато фундаментальних характеристик, властивих тільки цій галузі. Ключові відмінності стосуються, насамперед виробничих процесів (безперервний характер виробництва, висока ресурсоемність, низька трудомісткість), техніко-технологічних обмежень (прямий взаємозв'язок попиту на енергію та режиму виробництва, специфічність процесу транспортування) та безпосередньо екологічної складової (деструктивний вплив на довкілля унаслідок теплового, шумового та інших видів забруднення, високий рівень техногенності) [5].

Рівень розвитку таких підприємств, їх функціональні та цінові можливості формують спроможність або потенційні обмеження щодо економічного зростання, тим самим, виступаючи одним із ключових елементів системи ресурсного забезпечення усіх без виключення суб'єктів економічної діяльності.

Сучасний стан підприємств електроенергетики відзначається наявністю

складних системних проблем розвитку, що потребує, з одного боку, як застосування низки стимулюючих заходів макроекономічного характеру з боку регуляторних органів, так і зміни підходів до управління [53, с. 26].

За умов сталого розвитку завдання фінансово-економічної системи енергопідприємства полягає в тому, щоб «обслуговувати» всі сектори реальної економіки та надавати домогосподарствам широкий спектр фінансових послуг, зокрема:

- Використовувати нові фінансові технології, особливо цифрові фінанси, для мобілізації капіталу та надання кредитів малим компаніям для фінансування сталого розвитку;

- Забезпечити стале фінансування мікропідприємств та МСП, посилити мобілізацію внутрішніх заощаджень для довгострокових інвестицій для сталого розвитку;

- активне використання потенціалу державних фінансів (бюджетне фінансування, податкові пільги);

- Інтегрувати принципи сталого розвитку в існуючі методології, інструменти та стандарти фінансової системи;

- Стимулювати попит на екологічно чисті технології, створюючи ринки для нових екологічно чистих продуктів через національний попит (наприклад, «зелені» державні закупівлі, які можуть бути основним рушієм для активізації інновацій, надаючи стимули для виробників розробляти екологічно чисті продукти та послуги;

- Створення національного сталого інвестиційного банку для підтримки інвестицій у стійку інфраструктуру, який виступатиме каталізатором накопичення інвестицій приватного сектора.

1.3 Методичні аспекти оцінювання фінансового забезпечення сталого розвитку

Фінансове забезпечення стійкого розвитку підприємства, як ефективне маневрування та використання фінансових ресурсів, сприяє підвищенню

платоспроможності та ліквідності, виробництва і реалізації продукції за визначеним напрямом та траєкторією еволюційно-інноваційного розвитку в умовах постійних змін економічної кон'юнктури.

Метою аналізу фінансових ресурсів є визначення повноти та якості їх отримання, оцінювання динаміки абсолютних і відносних показників, визначення впливу окремих факторів на зміну прибутку та рентабельності, а також установлення можливих резервів їх зростання [18].

Основні завдання аналізу фінансових ресурсів:

- вивчення вихідних умов функціонування підприємства;
- визначити зміни в наявності та структурі капіталу та оцінити зміни, які відбулися.
- знаходження шляхів збільшення капіталу, підвищення прибутковості та зміцнення фінансової стабільності.

Джерелами інформації для проведення аналізу фінансових ресурсів виступають: фінансова, статистична та податкова звітність; дані первинного, синтетичного та аналітичного обліку; інші джерела (бізнес-плани, фінансові плани, матеріали маркетингових досліджень, висновки аудиторських перевірок, результати попередніх аналітичних досліджень тощо).

Важливого значення в організації аналізу фінансових ресурсів набуває його методичне забезпечення. Від того, які методики аналізу застосовуються на підприємстві, залежить результативність досліджень.

Нині існують різні рекомендації щодо аналізу фінансового забезпечення підприємства. Кожен автор має свій погляд на це питання, тому різні методи мають свої особливості (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Підходи до розкриття методичних аспектів оцінки фінансових ресурсів підприємства

Науковці	Методика
Шеремет А.Д., Сайфулін Р.С., Негашев Е.В., Маркорян Е.А., Герасименко Г.П.	Аналіз фінансових ресурсів підприємства ґрунтується на вивченні абсолютних показників які прямо впливають на фінансування діяльності підприємства
Ковальов В.В., Волков О.Н.,	Запропоновано включати як до експрес-аналізу, так і до

Мец В.О.	деталізованого аналізу фінансового стану. За експрес-аналізу розмір фінансових ресурсів оцінюється за основні вивчення показників прибутковості і рентабельності в динаміці. При деталізованому аналізі вивчається фінансова діяльність підприємства.
Балабанов І.Т., Калина А.В., Конєва М.І., Яценко В.А.	Розрахунок відносних і абсолютних показників фінансової стійкості.
Савицька Г.В., Ковальова А.М., Берднікова Т.Б., Артеменко В.Г., Белендера М.В., Лахтіонова Л.А.	Аналіз абсолютних і відносних показників структури капіталу; проведення факторного аналізу; вивчення показників фінансової стійкості і ліквідності.

Джерело: побудовано за даними [19, с. 45].

З вищесказаного ми бачимо, що існує багато способів аналізу фінансових ресурсів компанії. Більшість наголошує на необхідності проведення аналізу фінансової стабільності.

Для того, щоб фінансово забезпечити стійкий розвиток підприємства, потрібно сформулювати мету, завдання та принципи функціонування підприємства. Визначаються загальні пріоритети в діяльності підприємства, формується бачення результату здійснення процесів розвитку та потенційного стану підприємства у короткостроковому та в довгостроковому періодах [19, с. 46].

Під час аналізу фінансових ресурсів підприємства може використовуватися безліч прийомів, методів та моделей (табл. 1.3).

Таблиця 1.3

Прийоми аналізу показників, які визначаються за інформацією фінансової звітності

Показники	Характеристика
1	2
Горизонтальний аналіз	Визначає абсолютні і відносні відхилення величин окремих видів фінансових ресурсів за звітний період, а також у динаміці за ряд років і дозволяє дати якісну характеристику виявлених змін.
Вертикальний аналіз	Передбачає вивчення показників структури фінансових ресурсів, тобто питомої ваги окремих видів власних і позикових ресурсів в загальній сумі капіталу, а також оцінку змін, які відбуваються в структурі.
Трендовий аналіз	Визначення тренду за інформацією декількох періодів, тобто основної тенденції у динаміці показників фінансових ресурсів.
Аналіз відносних показників	Розрахунок відношень між окремими позиціями однієї або різних форм звітності, визначення взаємозв'язків між показниками.

Джерело: побудовано за даними [14, с. 49].

В залежності від того, наскільки якісно проведений аналіз фінансових ресурсів, визначено основні критерії та чинники, таким і буде подальший їх вплив на результативність діяльності підприємства.

Аналіз фінансових ресурсів суб'єктів підприємництва повинен мати певну послідовність дій, яка складає алгоритм дослідження. До складу головних елементів аналізу входять такі кроки:

- вивчення динаміки показників фінансових ресурсів за декілька звітних періодів;
- дослідження структури відповідних показників та її зміни;
- виявлення факторів і причин зміни показників структури капіталу та їх кількісне оцінювання].

Відносними показниками, що характеризують стан та ефективність використання капіталу є показники фінансової стійкості та рентабельності. Методика розрахунку відносних показників фінансова забезпечення підприємництва наведено в Додатку Г.

На наступному етапі концептуальних положень фінансового забезпечення стійкого розвитку підприємство проводиться дослідження поточного стану підприємства, що включає аналіз факторів впливу зовнішнього й внутрішнього середовища, результатом якого є побудова SWOT-матриці, повна діагностика показників фінансово-господарської діяльності [2, с. 113].

За підсумками проведеного SWOT-аналізу керівництво підприємства може сформулювати подальшу стратегічну діяльність підприємства і визначити спрямованість змін цілей перетворення слабких сторін в переваги з урахуванням сприятливих і несприятливих зовнішніх обставин.

Висновки до розділу 1

Сталий розвиток – це процес побудови нації на основі узгодженості соціальних, економічних та екологічних компонентів для задоволення потреб

теперішнього та майбутніх поколінь. Сталий розвиток пов'язаний із формуванням нового ставлення до людини, з одного боку, як до суб'єкта еколого-економічних систем, а з іншого – як до основної мети їх розвитку. Перехід до сталого розвитку в глобальному масштабі можливий лише за умови системного примусу до всіх об'єктів і тем цього процесу.

Сталий розвиток є однією з головних цілей останньої економічної політики України, а фінанси є основним джерелом досягнення цієї цілі. Підприємства електроенергетики, як правило, належать до категорії підприємств стратегічної інфраструктури, що забезпечують первинні базові потреби, а також потужні промислові підприємства, транспортні мережі та звичайні домогосподарства.

Економічна оцінка джерел фінансування та методика її проведення відіграють одну із основних ролей в комплексному аналізі підприємства. Такий аналіз дає вихідну інформацію для виявлення переваг поточного стану та прогнозування здійснення комплексу змін у просторово-часовому аспекті. На основі аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства визначається фінансовий потенціал для забезпечення стійкого розвитку суб'єкта підприємницької діяльності.

РОЗДІЛ 2

СУЧАСНИЙ СТАН ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ»

2.1 Загальна характеристика діяльності ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ» в реалізації принципів сталого розвитку

ТОВ «Кліар Енерджі» створено в липні 2015 року з метою розвитку міцної енергонезалежної України та поліпшення екологічного стану в країні. Головною цінністю компанії є її люди, які працюють на високі цілі. А саме будівництво нових енергетичних установок на альтернативних джерелах енергії.

Під брендом «Кліар Енерджі» виступають об'єднані енергетичні компанії, які в свою чергу розробляють проекти з розбудови та використання,

електростанції на біомасі, біогазі, виготовлення та встановлення власних газогенераторів

Основні характеристики ТОВ «Кліар Енерджі» узагальнені в табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Характеристика ТОВ «Кліар Енерджі»

Повна назва підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «Кліар Енерджі»
1	2
Код ЄДРПОУ	39907675
Юридична адреса	Україна, 15300, Чернігівська обл., Корюківський р-н, м. Корюківка, вул.Костюк Г., 22
Банківські реквізити	ПАТ «Райффайзенбанк Аваль»
Адреси електронні	https://clearenergy.ua/pro-kompaniyu/
Керівник	Матвіюк Олександр Миколайович
Дата реєстрації	22.07.2015
Форма власності	приватна
Організаційно-правова форма підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю
Кількість працівників, осіб.	210
Види діяльності (із зазначенням кодів)	Основний: 35.11 Виробництво електроенергії Інші: 46.71 Оптова торгівля твердим, рідким, газоподібним паливом і подібними продуктами; 35.14 Торгівля електроенергією; 42.22 Будівництво споруд електропостачання та телекомунікацій та ін.

Продовження таблиці 2.1

Система оподаткування (перелічити податки, що сплачуються)	На загальних підставах: ПДВ, ПДФО, податок на прибуток
Форма складання фінансової звітності	повна
Орган ДПС, у якому підприємство зареєстроване як платник податків	Головне управління ДПС у Чернігівській області, Корюківська ДПП (Корюківський р-н)
Виручка від усіх видів реалізації за звітний рік	157100 тис. грн.
Форма бухгалтерського обліку, ступінь його автоматизації, реєстри обліку	Автоматизована
Дата останньої аудиторської перевірки із зазначенням аудиторської фірми	7.12.2020р.

Джерело: побудовано за даними [25].

Як бачимо, організаційно-правовою формою створення ТОВ «Кліар Енерджі» є товариство з обмеженою відповідальністю. Як юридичну особу зареєстровано 22 липня 2015 року.

Підприємство знаходиться за адресою: Україна, 15300, Чернігівська обл.,

Корюківський р-н, м. Корюківка, вул. Г. Костюк, 22.

ТОВ «Кліар Енерджі» на загальних підставах сплачує такі податки, як ПДВ, податок на доходи фізичних осіб та податок на прибуток. Форма звітності – повна.

Так, як досліджуване підприємство створене в формі ТОВ, то особливістю його діяльності є те, що учасники даного товариства не несуть відповідальності за його зобов'язаннями та несуть ризику можливого збитку в межах своїх вкладів.

Основними органами управління ТОВ «Кліар Енерджі» є: Дирекція товариства, Загальні збори учасників, директор. Контролюючим органом є Ревізійна комісія.

ТОВ «Кліар Енерджі» активно впроваджує нові проекти – зокрема будівництво сонячних електростанцій та будівництво вітрових електростанцій. Сьогодні в компанії працює понад 200 співробітників. Це фахівці високого рівня з великим досвідом роботи в енергетичній сфері. Серед них є іноземні експерти.

ТОВ «Клір Енерджі» експлуатує теплову електростанцію на відходах деревини та 7 газогенераторних установок. Останні встановлюються на полігонах твердих побутових відходів. Загальна номінальна потужність виробництва електроенергії становить 7,523 мегават, що може виробляти 53,99 млн кіловат на рік.

Генеруючі потужності компанії працюють у Чернігівській, Івано-Франківській, Волинській, Харківській та Київській областях.

Запровадження систем зібрання та утилізації біогазу на полігоні побутових відходів може вирішити кілька важливих завдань:

- зменшення шкідливих викидів з поверхонь сміттєзвалищ в атмосферу;
- запобігання самозайманню відходів,
- вартість імпортованого природного газу падає.

За три роки діяльності ТОВ «Кліар Енерджі» став не тільки лідером ринку «зеленої» енергетики України, але й значним інструментом держави у реалізації Стратегії розвитку до 2035 року.

Своєю діяльністю ТОВ «Кліар Енерджі» підтримує напрямок ЄС щодо перетворення Європи на кліматично нейтральну частину світу до 2050 року. В Україні ТОВ «Кліар Енерджі» відстоює концепцію сталого розвитку енергетики на ВДЕ та є головним драйвером теми екологізації економіки. ТОВ «Кліар Енерджі» вже зараз працюють над зменшенням викидів парникових газів та збереженням природних екосистем, чим захищають здоров'я та добробут громадян від негативних наслідків зміни клімату [25].

«Зелений» портфель компаній з видобутку енергії на біомасі та біогазі на кінець 2020 року склав 21 МВт, а щорічне виробництво електроенергії перевищує 91 млн КВт/год.

В Україні ТОВ «Кліар Енерджі» є лідером з виробництва електроенергії з біогазу. Портфоліо ТОВ «Кліар Енерджі» включає в себе 15 проектів з дегазації полігонів ТПВ по всій країні. Флагманський проект компанії – дегазація одеського полігона «Дальницькі кар'єри».

Плани ТОВ «Кліар Енерджі» на найближчі роки – запуск 250 МВт «зелених» потужностей по всій території України. Планом розвитку товариства на 2021-2022 роки передбачено реалізацію 4 нових проектів із встановлення газоелектрогенераторних установок на ПТПВ. Для цього компанія активно залучає кошти інвесторів та банківські кредити. Розширюється штат і створюються нові спеціалізовані підрозділи. Зокрема, експерти залучаються до дослідження полігону, надання висновків щодо роботи операторів обладнання, перспектив навчання та стажування.

ТОВ «Клір Енерджі» стежить за світовими тенденціями розвитку енергетики на основі альтернативних джерел енергії, постійно працює над вдосконаленням технологій та впровадженням технологічних інновацій.

2.2 Оцінка фінансового забезпечення сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі»

Фінансові ресурси підприємства включають усі наявні кошти та є основою

для фінансування безперервної фінансово-господарської діяльності, капітальних вкладень з метою розширення підприємства та сталого розвитку.

Склад фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» наведений в пасиві Балансу (дод. Д.1-Д.3). Аналіз складу фінансових ресурсів досліджуваного підприємства протягом 2018-2020 років узагальнено в табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка складу фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» протягом 2018-2020 років, тис. грн.

Показники	Періоди			Відхилення даних			
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р. до 2018 р.		2020р. до 2019 р.	
				(+,-)	%	(+,-)	%
1	2	3	4	5	6	7	8
Власний капітал всього, в т.ч.:	21948	21898	-9257	-50	-0,2	-31155	-142,3
Зареєстрований капітал	16000	16000	16000	0	0,0	0	0,0
Капітал у дооцінках	0	0	12789	0	-	12789	-

Продовження таблиці 2.2

1	2	3	4	5	6	7	8
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	5948	5898	-38046	-50	-0,8	-43944	-745,1
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, всього, в т.ч.:	172162	108583	195992	-63579	-36,9	87409	80,5
Довгострокові кредити банків	169786	68533	156702	-101253	-59,6	88169	128,7
Інші довгострокові зобов'язання	2376	40050	39290	37674	1585,6	-760	-1,9
Поточні зобов'язання і забезпечення всього, в т.ч.:	96065	123771	140504	27706	28,8	16733	13,5
Поточна кредиторська заборгованість, в т.ч.	59832	80971	61140	-15124	-15,7	-19831	-24,5
за довгостроковими зобов'язаннями	1410	35280	5204	33870	2402,1	-30076	-85,2
за товари, роботи, послуги	57125	44996	54109	-12129	-21,2	9113	20,3
за розрахунками з бюджетом	1083	359	1324	-724	-66,9	965	268,8

за розрахунками зі страхування	2	29	0	27	1350,0	-29	-100,0
за розрахунками з оплати праці	3	294	0	291	9700,0	-294	-100,0
за одержаними авансами	209	13	503	-196	-93,8	490	3769,2
Поточні забезпечення	426	1089	1241	663	155,6	152	14,0
Інші поточні зобов'язання	35807	41711	78123	5904	16,5	36412	87,3
Всього	290175	254252	327239	-35923	-12,4	72987	28,7

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Дані табл. 2.2 свідчать, що фінансові ресурси ТОВ «Кліар Енерджі» включають власні та позикові ресурси. Сума власного капіталу ТОВ «Кліар Енерджі» в звітному році становить від'ємну суму 9257 тис. грн., в тому числі зареєстрований капітал 16000 тис. грн., капітал у дооцінках 12789 тис. грн., непокритий збиток 38046 тис. грн. Спостерігаємо негативну тенденцію зменшення суми власного капіталу на протязі 2018-2020 років за рахунок збільшення суми непокритого збитку.

Що стосується позикових ресурсів, то на ТОВ «Кліар Енерджі» вони представлені довгостроковими та поточними зобов'язаннями. Сума довгострокових зобов'язань і забезпечень в 2020 році складає 195992 тис. грн., порівняно з попереднім роком збільшилася на 87409 тис. грн. або 80,5 % за рахунок зростання суми довгострокові кредити банків на 88169 тис. грн. або 128,7 %.

Сума поточних зобов'язань в 2020 році складає 140504 тис. грн., спостерігаємо тенденцію до зростання даної суми за рахунок збільшення суми інших поточних зобов'язань на 36412 тис. грн. або 87,3 % та поточних забезпечень на 152 тис. грн. або 14,0 %. Поточна кредиторська заборгованість в 2020 році включає заборгованість за товари, роботи та послуги в сумі 54109 тис. грн. та за розрахунками з бюджетом в сумі 1324 тис. грн., що свідчить про великий рівень заборгованості перед державою.

На рис. 2.1 зображено динаміку фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» за досліджуваний період.

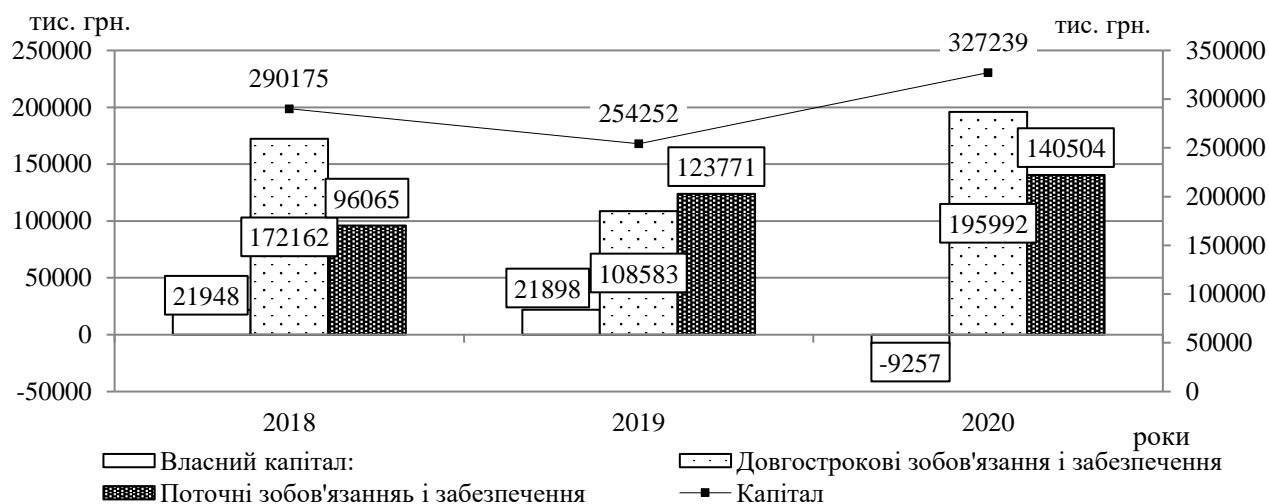

Рис. 2.1. Динаміка фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» за 2018-2020 роки

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Дані рис. 2.1 свідчать про зростання обсягу позикового капіталу та зменшення обсягу власного капіталу, що говорить про значний рівень фінансової залежності від зовнішніх джерел фінансування діяльності.

Проаналізуємо загальні зміни в структурі фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» на протязі досліджуваного періоду на основі даних табл. 2.2. На протязі 2019-2020 років в структурі власного капіталу переважає нерозподілений прибуток – 27,1 % і 26,9 % відповідно. Частка власного капіталу в 2020 році складає -2,8 %, в порівнянні з попереднім роком частка зменшилася на 11,4 % за рахунок значного зростання суми непокритого збитку.

Таблиця 2.2

Динаміка структури фінансових ресурсів ТОВ «Кліар Енерджі» протягом 2018-2020 років, %

Показники	Періоди			Відхилення даних	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р. до 2018 р.	2020р. до 2019 р.
Власний капітал всього, в т.ч.:	7,6	8,6	-2,8	1,0	-11,4
Зареєстрований капітал	72,9	73,1	-172,8	0,2	-245,9
Капітал у дооцінках	0,0	0,0	58,4	0,0	58,4
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	27,1	26,9	411,0	-0,2	384,1
Довгострокові зобов'язання і забезпечення, всього, в т.ч.:	59,3	42,7	59,9	-16,6	17,2
Довгострокові кредити банків	98,6	63,1	80,0	-35,5	16,8

Інші довгострокові зобов'язання	1,4	36,9	20,0	35,5	-16,8
Поточні зобов'язання і забезпечення всього, в т.ч.:	33,1	48,7	42,9	15,6	-5,7
Поточна кредиторська заборгованість, в т.ч.	62,3	65,4	43,5	3,1	-21,9
Поточні забезпечення	0,4	0,9	0,9	0,4	0,0
Інші поточні зобов'язання	37,3	33,7	55,6	-3,6	21,9
Всього	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Частка поточних зобов'язань в 2020 році становить 42,9 %, в порівнянні з 2019 роком зменшилася на 5,7 %, що вказує на позитивні зміни, адже на даний час підприємство є залежним від позикових фінансових ресурсів і зменшення частки поточних зобов'язань свідчитиме про погашення частки боргів та зменшення рівня фінансової залежності. Найбільшу частку в поточних зобов'язаннях в 2020 році займають інші поточні зобов'язання – 55,6 %.

Найбільшу питому вагу в загальній сумі капіталу ТОВ «Кліар Енерджі» займають довгострокові зобов'язання, в 2020 році їх частка складає 59,9 %.

Отже, на ТОВ «Кліар Енерджі» джерелами фінансування оборотних та необоротних активів в умовах сталого розвитку є власний капітал та довгострокові і поточні зобов'язання. Модель фінансування діяльності на протязі 2018-2020 років наведена на рис. 2.2.

Необоротні активи: 2018 рік – 229 205 тис. грн. 2019 рік – 176 013 тис. грн. 2020 рік – 175 284 тис. грн. Поточні активи (варіативна частина): 2018 рік – 9145,5 тис. грн. 2019 рік – 11735,85 тис. грн. 2020 рік – 22793,25 тис. грн.	Власний капітал 2018 рік – 21948 тис. грн. 2019 рік – 21898 тис. грн. 2020 рік – -9257 тис. грн. Довгострокові зобов'язання: 2018 рік – 172162 тис. грн. 2019 рік – 108583 тис. грн. 2020 рік – 195992 тис. грн.
Поточні активи (системна частина): 2018 рік – 51824,5 тис. грн. 2019 рік – 51824,5 тис. грн. 2020 рік – 129161,75 тис. грн.	Поточні зобов'язання: 2018 рік – 96065 тис. грн. 2019 рік – 123771 тис. грн. 2020 рік – 140504 тис. грн.

Рис. 2.2. Модель фінансування активів ТОВ «Кліар Енерджі»

в умовах сталого розвитку

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Як видно з рис. 2.2 поточні активи (системна частина) фінансуються за

рахунок поточних зобов'язань. Необоротні активи та поточні активи (варіативна частина) оплачується з власного капіталу та довгострокових зобов'язань. В умовах сталого розвитку дана модель фінансування є оптимальною.

З метою визначення рівня фінансової стабільності підприємства, проаналізуємо показники структури капіталу (табл. 2.3).

Таблиця 2.3

Оцінка показників фінансової стійкості
ТОВ «Кліар Енерджі» на протязі 2018-2020 років

Показники	Періоди			Відхилення даних	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р. до 2018 р.	2020р. до 2019 р.
Коефіцієнт фінансової незалежності	0,076	0,086	-0,028	0,010	-0,114
Коефіцієнт фінансової залежності	0,924	0,914	1,028	-0,010	0,114
Коефіцієнт фінансового ливереджу	0,331	0,487	0,429	0,156	-0,057
Коефіцієнт фінансової стабільності	0,076	0,086	-0,028	0,010	-0,114
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	-9,443	-7,038	19,935	2,405	26,973

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Значення коефіцієнта фінансової незалежності в 2020 році становить 0,028, в порівнянні з 2019 року спостерігається негативна тенденція до зменшення на 0,114, значення є значно нижчим від рекомендованого, що свідчить про низький рівень фінансової стійкості. Значення коефіцієнта фінансової залежності в 2020 році складає 1,028, в порівнянні з 2019 роком значення збільшилося на 0,114 за рахунок збільшення частки зобов'язань в загальній сумі капіталу, проте значення є надзвичайно високим і говорить про високу залежність від позикових ресурсів, що в майбутньому може призвести до втрати фінансової стабільності. Коефіцієнт фінансової стабільності в 2020 році складає -0,028, значення надзвичайно низьке та свідчить про низький рівень фінансової стійкості підприємства. Дана ситуація пов'язана з низькою питомою вагою власного капіталу в загальній сумі капіталу.

На наступному етапі розрахуємо можливість підприємства вчасно розраховуватись за боргами на основі розрахунку показників ліквідності та платоспроможності (Додатки Д.1-Д.3). Дані узагальнимо в табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Оцінка показників ліквідності та платоспроможності
ТОВ «Кліар Енерджі» на протязі 2018-2020 років

Показники	Періоди			Відхилення даних	
	2018 р.	2019 р.	2020 р.	2019 р. до 2018 р.	2020р. до 2019 р.
Коефіцієнт загальної ліквідності	0,635	0,632	1,081	-0,003	0,449
Коефіцієнт проміжної ліквідності	0,503	0,509	0,986	0,005	0,477
Коефіцієнт термінової ліквідності	0,061	0,042	0,014	-0,019	-0,028
Вага оборотних активів у загальній сумі активів	0,210	0,308	0,464	0,098	0,157

Джерело: побудовано за даними дод. Д.1-Д.3.

Розраховані дані табл. 2.4 свідчать про покращення платіжної дисципліни підприємства в звітному році. Так, спостерігається значне зростання коефіцієнта загальної ліквідності, на 0,449, що говорить про зростання суми оборотних коштів, які можуть бути спрямовані на покриття поточних зобов'язань.

Коефіцієнт проміжної ліквідності також є високим, вищим від рекомендованого значення (0,7-0,8). В 2020 році його значення зросло на 0,477, що говорить про наявність на підприємстві значної суми середньо та абсолютно ліквідних активів. На ТОВ «Кліар Енерджі» значення коефіцієнта термінової ліквідності є нищим від нормативного (0,2-0,25) та становить 0,014, спостерігається його зниження в порівнянні з 2019 роком на 0,028.

Свот-аналіз діяльності ТОВ «Кліал Енерджі» наведено в дод. Ж. Результати свідчать про наявні сильні сторони та перспективні можливості до сталого розвитку.

2.3 Проекти фінансування цілей сталого розвитку досліджуваного підприємства

Діяльність ТОВ «Кліар Енерджі» спрямована на розвиток сильної енергетично незалежної країни та покращення екологічної ситуації в країні. Для цього компанія будує нові енергетичні системи, які працюють на альтернативних джерелах енергії. На сьогодні таких проектів є більше 20 (Додаток 3).

Ще в червні 2016 року спеціалісти ТОВ «Кліар Енерджі» ввели в

експлуатацію теплоелектростанцію, що використовує відходи деревообробної промисловості та оснащена обладнанням від відомого лідера світового ринку. З 2017 року компанія розширила свою діяльність і почала дегазацію полігонів побутових відходів. Для цього на полігоні буде встановлено газову систему виробництва електроенергії з системою збору та переробки біогазу. Такі системи дегазації вже успішно експлуатуються підприємством у багатьох регіонах України. [34].

Станції утворюють електричну енергію не лише з біомаси, але й з біогазу. Ним є метан, який сьогодні формується на сміттєзвалищах. Тим самим проблему, яка сьогодні існує на полігонах ТПВ, ТОВ «Кліар Енерджі» перетворила в поле для виробництва та продажу електроенергії. Обсяги виробітку та продажу електричної енергії стрімко ростуть. Вартість електроенергії із газу метану складає 12,4 євроцента за 1 кВт/год до 2030 року. Водночас на деяких об'єктах є можливість ще відпускати енергію в мережі теплопостачання.[25]

На станції в Чернігівській області, в місті Корюківка, встановило 4 МВт електричної потужності. В основному ця деревина є не товарною, а відходами Дерева з лісництва. Протягом року ТОВ «Кліар Енерджі» відпускала 30 млн кіловат такої потужності. Також у ТОВ «Кліар Енерджі» — газифікатор, за допомогою якого можна виробляти електроенергію та тепло, використовуючи теплову енергію синтез-газу тріски.

Ще один унікальний проект – Чернігівська генеруюча компанія, де вперше в Україні використали сучасну промислову технологію газифікації паливної тріски на базі обладнання національного виробництва.

Проекти з дегазації полігонів є застосувались в таких містах, як Харків, Кривий Ріг, Кременчук, Херсон, Одеса та Луцьк. Один із проектів, які запустили в 2021 році, знаходиться в Тернополі, де знаходиться нова станція, з американським обладнанням для виробництва такої енергії. Окрім цього ТОВ «Кліар Енерджі» керує полігоном ТПВ в Одесі – на 100 гектарів. Компанія ззовить понад 300 тисяч тонн сміття, і наступний її проект – це буде енергетична

утилізація, де можна буде виробляти не лише електричну енергію з газу метану, але й теплову енергію разом з електричною на новому заводі енергетичної утилізації відходів. При цьому відсортована органіка буде далі йти на сміттєзвалище для генерації енергії з метану [7].

21 травня 2022 року у Львівській області запрацювала сучасна біогазова електростанція на полігоні твердих побутових відходів. В перспективі вона має давати понад 800 тис. куб. м газу на рік та “зелену” енергію для близько 735 сімей. Завдяки побудованій тут біогазовій електростанції 38 гектарів сміттевого полігону. Завдяки цьому в атмосферу не потрапить понад 2 мільйони м.куб. метану, який в 30 разів сильніше шкодить клімату, ніж вуглекислий газ [25].

В Україні різко зросли ціни на газ через те, що на ТЕЦ може виникнути дефіцит дешевого газу через загрозу добудови "Північного потоку-2". Загальний потенціал інвестицій в проекти складає понад 80 мільйонів євро.

ТОВ «Кліар Енерджі» має угоди з органами місцевого самоврядування і ці інвестиційні проекти вже розроблені. Тому сьогодні важливо брати участь у зусиллях урядів, місцевих органів влади та компаній щодо заохочення розвитку таких проектів з метою зменшення споживання газу. Також компанія має план на най ближчу перспективу інвестувати в новий завод, який у майбутньому вироблятиме біоетанол із кукурудзи для заміщення бензину. Розмір інвестицій в даний проєкт запланований в розмірі 30 млн євро.

Висновки до розділу 2

Діяльність ТОВ «Кліар Енерджі» відповідає головним авданням України у секторі енергетики та завданням сталого розвитку. Підприємство виробляє електроенергію завдяки технологіям згоряння біомаси в котлах і технології збору та переробки біогазу на полігонах твердих побутових відходів.

Загальна сума капіталу в 2021 році складає 327239 тис. грн., спостерігається зростання на 72987 тис. грн. за рахунок збільшення довгострокових зобов'язань на 87409 тис. грн. або 80,5 % поточних зобов'язань

на 16733 тис. грн. або 13,5 %. Найбільшу питому вагу в загальній сумі капіталу займають довгострокові зобов'язання, в 2020 році їх частка складає 59,9 %. В умовах сталого розвитку модель фінансування на підприємстві є оптимальною. Показники фінансової стійкості свідчать про високий рівень залежності від зовнішніх джерел фінансування; показники ліквідності – про достатню суму наявних коштів для розрахунку по термінових зобов'язаннях.

З 2015 року ТОВ «Кліар Енерджі» нарастила 20 проєктів, що вже діють в Україні та виконують свої завдання з виробництва електроенергії. Також ТОВ «Кліар Енерджі» активно вводить нові проєкти, включаючи будівництво сонячних і вітряних електростанцій, зокрема варто виділити такі об'єкти, як: Тернопільська станція на біогазі, Чернігівська генеруюча компанія – 2, ТОВ «Союз», Криворізька електростанція на біогазі, Луцька електростанція на біогазі, Корюківська ТЕС.

РОЗДІЛ 3

СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ТОВ «КЛІАР ЕНЕРДЖІ»

3.1. Політика щодо розвитку сталого фінансування на прикладі розвинутих країн Європи

Після укладення угоди про асоціацію з Європейським Союзом та подачею заяви на повноправне членство в Європейському Союзі, для України питання сталого розвитку значно активізувалось. Причиною цьому є те, що в Європі сприяння сталому розвитку є одним з найважливіших принципів подальшого посилення співпраці між двома сторонами. Саме тому важливо розглянути досвід розвитку сталого фінансування в країнах Європи.

Впровадження концепції сталого розвитку в Європі почало розвиватись починаючи з 70-х років ХХ ст. Активізація даного напрямку посилилась після 1992 року, коли почали створюватись спілки, інші організації по розробці заходів з переходу на сталий розвиток та приймались відповідні програми [23, с. 86].

Європейські країни можна умовно поділили на 4 групи за участю у розробці заходів щодо сталого розвитку та готовністю до їх впровадження:

- країни з ранньою високою активністю (Великобританія, Швеція, Нідерланди);
- країни з запізненою високою активністю (Фінляндія, Данія, Норвегія);
- країни з запізненою середньою активністю (Австрія, Німеччина);
- країни з пізньою низькою активністю (Іспанія, Італія, Ірландія, Франція).

В країнах першої групи (Швеції, Нідерландах, Великобританії) накопичено значний позитивний досвід у напрямку сталого розвитку, зокрема у них державні, місцеві органи та недержавні організації діють спільно; виділяється значна сума коштів на проведення природоохоронних, освітніх та

рекламних програм і заходів; населення контролює владу в питаннях охорони природнього навколишнього середовища.

Швеція прийняла Національну стратегію сталого розвитку у 2002 році. У ньому описується поточна ситуація та подальші перспективи країни у сфері сталого розвитку. Цей документ містить перелік вжитих заходів щодо переходу до сталого розвитку та сценарії майбутніх проектів. Стратегія виділяє ключові галузі сталого розвитку та конкретні цілі та засоби їх досягнення. (Додаток К.1).

В Нідерландах також затверджено стратегію сталого розвитку, в якій визначено загальні напрями регулювання, мету і конкретні заходи (Додаток К.2). Вибір цілей сталого розвитку та заходів щодо їх реалізації зтілюється за допомогою матриці компромісів. Дана матриця містить соціальні, економічні та екологічні аспекти сталого розвитку [18].

Країни другої групи (Данія, Норвегія, Фінляндія) впроваджувати принципи сталого розвитку почали з 1997 року. Особливістю концепції сталого розвитку в даних країнах є те, що вона є частиною національної політики і отримала правове підґрунтя. У цих країнах місцеві органи влади звітують перед центральними органами про результати переходу до сталого розвитку, особливо з питань зниження забруднення, зростання ресурсозабезпечення, збільшення біорізноманіття.

Ісландія, Швеція, Данія, Фінляндія Норвегія, у 2005-2008 рр. впровадили «Скандинавську стратегію сталого розвитку», в якій виділені такі основні питання: зміни клімату, збереження біорізноманіття, розвиток і захист природної та культурної спадщини, збереження морських ресурсів; результати діяльності хімічної, енергетичної, транспортної та сільської промисловостей з точки зору сталого розвитку, організація взаємодії бізнесу та виробництва; Залучення суспільства до питань сталого та гармонійного розвитку.

Країни третьої групи (Австрія, Німеччина) активізувались в питаннях сталого розвитку з 1997 року. Особливістю впровадження принципів сталого розвитку в даних країнах є висока активність населення, встановлення місцевих пріоритетних аспектів розвитку згідно «Порядку денного на 21 століття» [17, с.

324.

Німецька стратегія сталого розвитку, прийнята в 2012 році, визначає сталий розвиток як керівну політику федерального уряду. Дотримання цього принципу ми проголосили метою і стандартом оцінки діяльності влади. Ця стратегія базується на чотирьох основних принципах: рівність між поколіннями, якість життя, соціальна єдність і міжнародна відповідальність. З 2013 року основними завданнями для сталого розвитку в Німеччині були сталий менеджмент, фінансова стабільність, клімат і енергетика. (Додаток К.3).

Найменш активними в напрямку сталого розвитку є країни четвертої групи (Ірландія, Франція, Іспанія, Італія). Країни не брали участі у створенні глобальних програм сталого розвитку, а внутрішні заходи з охорони довкілля та розвитку не були особливо активними. Наприклад, в Іспанії регіональні екологічні органи все ще знаходяться на ранніх стадіях розвитку. У Франції, хоча Міністерство у довкілля і було створено в 1971 році, але активна екологічна політика не проводиться [18].

В Додатку К.4 наведено координаційні органи деяких країн світу, які відповідають за питання сталого розвитку, а також визначено межі їх повноважень.

Тому найпопулярнішими напрямками сталого розвитку в ЄС є:

- підтримка біологічного різноманіття;
- постійний контроль за збереженням природного навколишнього середовища;
- контроль за відходами та викидами, скорочення обсягів парникових газів;
- забезпечення дотримання стандартів чистоти та захисту від антропогенного забруднення водних, повітряних і земельних ресурсів.
- вирішення соціальних проблем у кожній країні (старіння населення, збільшення робочого часу, зниження захворюваності тощо).

3.2. Удосконалення управління фінансуванням сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі»

Важливим чинником підвищення енергетичної безпеки та зменшення негативного антропогенного впливу на навколишнє природне середовище є розвиток і використання альтернативних і відновлюваних джерел енергії (енергії вітру та сонця, біопалива тощо). Важливість розвитку альтернативної енергетики очевидна, оскільки вона відіграє вирішальну роль у скороченні викидів парникових газів, зниженні негативного впливу на навколишнє середовище, підвищенні безпеки енергопостачання та зменшенні залежності від імпорту енергоносіїв.

Стабільність підприємства енергетики та підвищення ефективності його діяльності більшою мірою досягається вдосконаленим управлінням фінансовими ресурсами. Тому оптимізація формування та розподілу фінансових ресурсів стає одним із ключових елементів фінансової політики електроенергетичного підприємства.

На сьогоднішній день основним напрямом управління фінансовими ресурсами електроенергетичних підприємств є прийняття рішень по забезпеченню дієвішого руху фінансових ресурсів між підприємством та джерелами його фінансування.

Система управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарювання є сукупністю узгоджених між собою принципів, завдань та методів, які регулюють процес розроблення та реалізації управлінських рішень щодо визначення руху фінансових ресурсів у заданих параметрах з метою координації ефективних джерел залучення та раціонального використання фінансових ресурсів на стратегічному, тактичному й оперативному рівнях управління [36, с. 539].

Підвищення якості управління бізнесом в цілому і, особливо, управління фінансами електроенергетичних підприємств, є сферою безпосередньої зацікавленості як самих підприємців, так і держави.

Раціональне управління фінансовими ресурсами ТОВ «Кліар Енерджі»

повинно складатися з трьох етапів, які узагальнені на рис. 3.1.

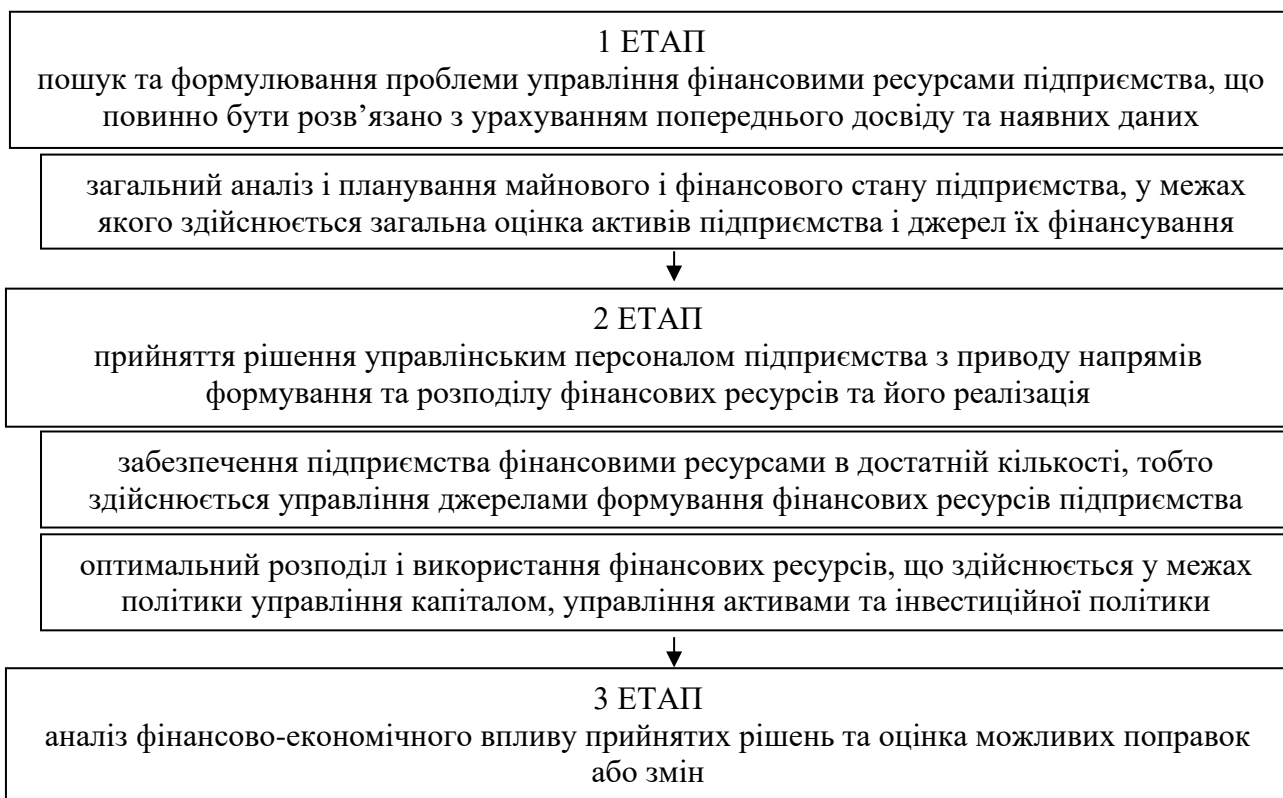

Рис. 3.1. Схема управління фінансовими ресурсами ТОВ «Кліар Енерджі» в умовах сталого розвитку

Джерело: власна розробка.

Процес управління фінансовими ресурсами підприємства буде ефективним в тому випадку, якщо дотримуватися запропонованої послідовності прийняття вирішень акумулювання та використання фінансових ресурсів, тобто, перш за все, необхідно проаналізувати наскільки ефективно здійснюється управління фінансовими ресурсами в поточному періоді; враховуючи отримані результати варто прийняти рішення щодо основних джерел формування та напрямів використання фінансових ресурсів в наступному періоді; і як наслідок необхідно проаналізувати результати прийняття такого рішення.

Одним з перспективних напрямів діяльності ТОВ «Кліар Енерджі» є виготовлення та постачання енергоефективного обладнання та комплектуючих для нього. В результаті комплексу досліджень були запропоновані теплообмінні поверхні з плоскоовальних труб з неповним оребренням, які мають ряд значних переваг в порівнянні з поверхнями з оребрених труб, що застосовуються в

промисловості в даний час: висока технологічність; практично ідеальний контакт між ребром та несучою трубою; висока інтенсивність конвективного теплообміну; низький аеродинамічний опір; більш низький, в порівнянні з круглими трубами, термічний опір тепловіддачі при конденсації всередині труб парів технологічних рідин.

Розрахунок ефективності реалізації проекту із використанням теплообмінного обладнання наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Розрахунок ефективності капіталовкладень в проект із використанням теплообмінного обладнання

Тип теплоутилізатора	Тип котла	Теплова потужність утилізатора, кВт	Підвищення ККД котла в номінальному режимі навантаження, %	Об'єм економії на один котел		Інвестиції на один котел, тис. грн.	Окупність проект, років
				Газу, тис. м ³	Грошових коштів, тис. грн.		
ТУ-1	Колві 3000, КСВ2,9Г	200	4,5%	36	291,6	700	2,4
ТУ-2	ДКВР-10/13, КВГ6,5	400	4,8%	120	972	1350	1,4
ТУ-3	ТВГ-8М, ДЕ-16-14	500	5,5%	132	1069,2	1650	1,5
ТУ-4	ПТВМ-30М, КВГМ-30	1200	4,7%	252	2041,2	2300	1,1
ТУ-5	КВ-ГМ-50, ПТВМ50	1600	3,2%	360	2916	2900	1,0

Джерело: побудовано за даними [25].

Обсяг економії на один котел розрахований, виходячи з роботи котла на навантаженні 60% протягом 4000 годин в опалювальний сезон, при ціні газу 8100 грн за тис м³.

На сьогодні в усіх областях України відчувається суттєва нестача енергоносіїв через масові ракетні удари країни-агресора по об'єктах критичної інфраструктури. Тому впровадження інноваційного обладнання, яке дозволить економити енергоносії є надважливим завданням. Зокрема, пропонується в м.

Житомир на ТЕС встановити інноваційні котли Viessmann Vitomax LW 64A002, розмір економії складатиме (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Параметри та розмір економії при встановленні інноваційного котла Viessmann Vitomax LW 64A002

Назва величини	Значення
Теплотворність котла, Гкал/г	10
Теплотворність утилізатора, кВт	360
Аеродинамічний опір утилізатора, Па	180
Маса утилізатора, кг	1180
Габарити утилізатора, м	1,3 x 1,2 x 1,6
Економія природного газу, м ³ /год	41,7

Джерело: побудовано за даними [25].

Економія природного газу за опалювальний сезон складає до 166800 м³, а в грошовому виразі до 340272 грн (ціна за газ в Житомирській області 2,040 грн. за 1 м³, з ПДВ).

На практиці управління фінансовими ресурсами компанії досягається за допомогою фінансових механізмів, які являють собою сукупність фінансових методів та інструментів, завдяки яким фінансові ресурси акумулюються, плануються та використовуються.

Структуру фінансового механізму утворюють три взаємозалежні блоки (рис. 3.2).

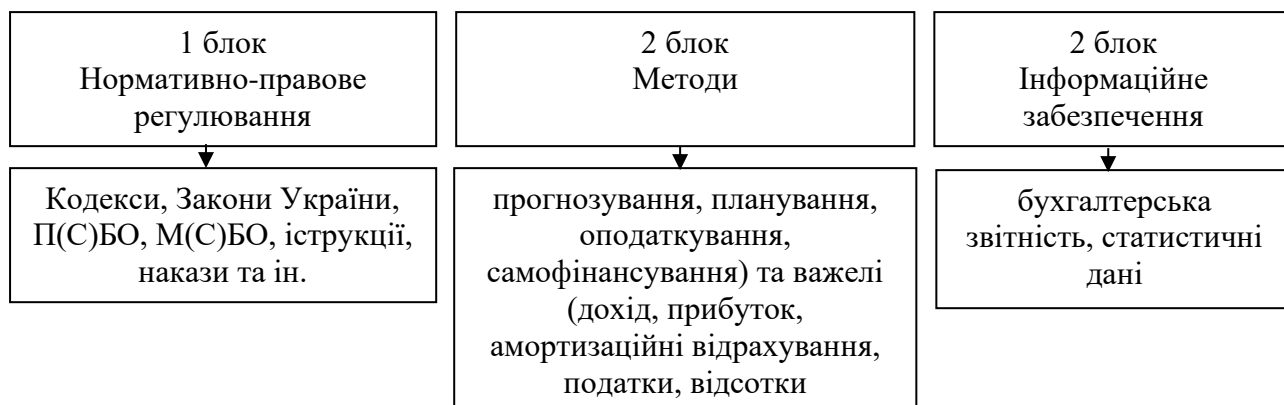

Рис. 3.2. Структура механізму управління формуванням та використанням фінансових ресурсів

Джерело: побудовано за даними [16, с. 88].

Сучасні умови вимагають більш результативного управління фінансовими ресурсами, яке безпосередньо залежить від дієвості застосовуваних методів управління. Водночас розвиток фінансового менеджменту в Україні потребує розширення переліку практично застосованих методів управління з урахуванням специфік управління фінансовими ресурсами в сучасних українських умовах.

Вибір дієвих інструментів для усунення слабких місць в управлінні ТОВ «Кліар Енерджі», які відповідають масштабам його фінансового стану, є важливою складовою управління фінансовими ресурсами. Інструменти подолання розривів покликані забезпечити впровадження екстрених заходів для відновлення нормального розвитку бізнесу. При цьому необхідно забезпечити контроль за результатами вжитих заходів щодо відновлення нормального розвитку підприємства, враховуючи важливість реалізації цих заходів для майбутнього розвитку підприємства.

3.3. Стратегія розвитку системи фінансово-економічного забезпечення електроенергетичних підприємств

Зміна у фінансово-економічній системі електроенергетичних компаній потребує розроблення та ухвалення стратегії фінансування сталого розвитку, яка буде враховувати усі можливі джерела фінансових коштів.

Стратегія сталого фінансування в свою чергу повинна узгоджуватися з основними пунктами соціальної справедливості: інвестиції в людський капітал та зростання рівня зайнятості.

Одночасно, на законодавчому рівні необхідно визначити категоріальний апарат та надати трактування «сталим фінансам» з метою уникнення ідеологічних, методологічних, регуляторних та економічних суперечностей [20].

Розвиток сталого фінансово-економічного забезпечення вимагає розробки спеціальної політики, яка стимулюватиме учасників ринку до «екологізації» фінансового сектору та сприятиме їх переходу на використання принципів

сталого розвитку. Доцільним буде прийняття національного плану дій щодо фінансування сталого розвитку. Даний план має враховувати цілі та пріоритети залучення інвестицій, можливі перешкоди у здійсненні інвестування, інструменти з досягнення сталого інвестування та напрямки державної політики щодо запобігання відтоку інвестицій.

Враховуючи досвід зарубіжних країн, можна створити Комісію зі сталого фінансування, в компетенції якої буде:

- переорієнтація капіталу у сталі інвестиції, досягнення сталого зростання;
- забезпечення управління фінансовими ризиками;
- налагодження співпраці з усіма учасниками сталого розвитку з метою народження сталих інвестицій.

Готуючи різноманітні законодавчі та регуляторні документи, потрібно мати на увазі Цілі сталого розвитку та перевіряти їх на відповідність цим практикам, за аналогією, як перевіряється відповідність, наприклад Угоді про асоціацію з ЄС [10].

В питанні фінансово-економічне забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств варто сконцентрувати увагу на питанням примноження сталих інвестицій, пошуку альтернативних варіантів їх залучення з метою наближення вітчизняної економіки до сталого розвитку. З цією метою необхідно впроваджувати системний підхід та узгоджений підхід до сталого фінансово-економічне забезпечення за такими напрямками:

- використовувати нові фінансові технології, наприклад цифрові фінанси з метою мобілізації коштів та надання позик невеликим фірмам для фінансування сталого розвитку;
- забезпечувати доступ до сталого фінансування малозабезпеченим громадам та малим суб'єктам господарювання;
- активно використовувати потенціал державних фінансів, зокрема елементи бюджетного фінансування та податкового стимулювання;
- включати принципів сталого розвитку в діючі методи, інструменти та

стандарти фінансової системи;

- створювати державний банк сталих інвестицій з метою підтримання інвестицій у сталу інфраструктуру;
- розвивати систему страхування ризиків сталого інвестування;
- популяризувати випуск «зелених» облігацій з метою забезпечення ліквідності сталого фінансовому ринку, фінансування ризикових сталих інвестицій.

Висновки до розділу 3

Дослідження зарубіжного досвіду свідчать про те, організувати і координувати діяльність у напрямку сталого розвитку є важливою складовою національної політики багатьох розвинених країн Європи. Основні досягнення та підходи, які сприяють поєднанню трьох векторів сталого розвитку, відбуваються на європейському рівні. Вони виступають за проникнення сталого розвитку в процеси прийняття рішень на всіх рівнях, у формуванні політичних структур і правових інструментів, які дозволяють національним урядам розробляти власну політику та правові рамки.

Організація управління фінансовими ресурсами на електроенергетичних підприємствах є складним та багатогранним процесом. Одним з основних власних джерел фінансування ТОВ «Кліар Енерджі» має стати прибуток.

З метою забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств необхідно розвивати та удосконалювати їх фінансове забезпечення, зокрема уніфікувати та оновити нормативно-правові акти, збільшити роль та підтримку держави в залученні інвестицій та їх координації, які забезпечать сприятливі умови фінансування проєктів сталого розвитку.

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Сталий розвиток – це процес побудови нації на основі узгодженості соціальних, економічних та екологічних компонентів для задоволення потреб теперішнього та майбутніх поколінь. Сталий розвиток пов'язаний із формуванням нового ставлення до людини, з одного боку, суб'єкта еколого-економічної системи, а з іншого – головної мети розвитку людства. Перехід до сталого розвитку в глобальному масштабі можливий лише за умови системного примусу до всіх об'єктів і тем цього процесу.

Сталий розвиток є однією з головних цілей останньої економічної політики України, а фінанси є основним джерелом досягнення цієї цілі. Підприємства електроенергетики, як правило, належать до категорії підприємств стратегічної інфраструктури, що забезпечують первинні базові потреби, а також потужні промислові підприємства, транспортні мережі та звичайні домогосподарства.

Економічна оцінка джерел фінансування та методика її проведення відіграють важливу роль в комплексному аналізі підприємства. Саме оцінка джерел фінансування дозволяє сформувати оптимальну структуру капіталу в процесі функціонування на принципах сталого розвитку. Такий аналіз дає вихідну інформацію для виявлення переваг поточного стану та прогнозування здійснення комплексу змін у просторово-часовому аспекті. На основі аналізу фінансово-господарської діяльності підприємства визначається фінансовий потенціал для забезпечення стійкого розвитку суб'єкта підприємницької діяльності.

Діяльність ТОВ «Кліар Енерджі» спрямована на розвиток сильної енергонезалежної держави і поліпшення екологічної ситуації в країні.

Загальна сума капіталу в 2021 році складає 327239 тис. грн., спостерігається зростання на 72987 тис. грн. за рахунок збільшення довгострокових зобов'язань на 80,5 % поточних зобов'язань на 13,5 %. Найбільшу питому вагу в загальній сумі капіталу займають довгострокові зобов'язання, в 2020 році їх частка складає 59,9 %. В умовах сталого розвитку

модель фінансування на підприємстві є оптимальною.

З 2015 року ТОВ «Кліар Енерджі» запустила в дію близько 20 проєктів, які вже діють на території України та виробляють електричну й теплову енергію для того, щоб надавати її в мережу. Також ТОВ «Кліар Енерджі» активно впроваджує нові проєкти, такі як, будівництво сонячних і вітряних електростанцій, зокрема варто виділити такі об'єкти, як: Тернопільська станція на біогазі, ТОВ «Союз», Криворізька електростанція на біогазі та ін.

Організація управління фінансовими ресурсами на електроенергетичних підприємствах є складним та багатогранним процесом. Одним з основних власних джерел фінансування ТОВ «Кліар Енерджі» має стати прибуток. Адже саме прибуток бере участь у процесі розподілу як стимул підприємницької діяльності та продуктивності праці.

З метою забезпечення сталого розвитку електроенергетичних підприємств необхідно розвивати та удосконалювати їх фінансово-економічне забезпечення, зокрема уніфікувати та оновити нормативно-правові акти, збільшити роль та підтримку держави в залученні інвестицій та їх координації, які забезпечать сприятливі умови фінансування проєктів сталого розвитку.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Башлай С.В., Нагорний В.В. Концепція сталого розвитку економіки України в умовах євроінтеграції. Проблеми інноваційно-інвестиційного розвитку. 2021. № 24. С. 23-26.
2. Бірюков Є. І. Ключові особливості функціонування підприємств електроенергетики та їх класифікаційні ознаки. Агросвіт. 2019. № 21. С. 114–118.
3. Брич, В. Я. Концепція енергоефективності в контексті сталого розвитку комунальної теплоенергетики України. Український журнал прикладної економіки. 2020. Том 3. № 1. С. 26-35.
4. Васильчук І.П. Фінанси сталого розвитку як відповідь на виклики постіндустріальної економіки. Проблеми економіки. 2015. № 2. С. 215-218.
5. Використання енергії в інтересах сталого розвитку. URL: <http://dspace.oneu.edu.ua/jspui/bitstream/83.pdf>
6. Гуцул М.О. Концепція фінансового забезпечення стійкого розвитку підприємства. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2018. № 7(1). С. 102-106
7. Електроенергія зі сміття: Нафтогаз та Clear Energy запустили біогазову електростанцію на Львівщині. URL: <https://www.naftogaz.com/news/electricity-from-garbage>.
8. Зайцева Л. О. Складові концепції сталого розвитку. Ефективна економіка. 2019. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7401>.
9. Звіт Комісії ООН під керівництвом Гро Харлем Брутланд. URL: <https://naurok.com.ua/osnovni-zavdannya-osviti-dlya-stalogo-rozvitku-na-iv-etapi-eksperimentalno-diyalnosti-zakladu-133658.html>.
10. «Зелені» інвестиції у сталому розвитку: світовий досвід та український контекст. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2019_ZELEN_INVEST.pdf.
11. Зелені фінанси Східної Європи та Центральної Азії: чого очікувати в майбутньому. URL: <https://mind.ua/news/20231960-zeleni-finansi-shidnoyi-evropi->

ta-centralnoyi-aziyi-chogo-ochikuvati-v-majbutnomu.

12. Ільчук В.П., Шпомер Т.О. Фінансове забезпечення сталого розвитку підприємств реального сектора економіки. Проблеми економіки. 2020. № 2 (36). С. 310-316.

13. Кожухова Т.В. Стратегії фінансування сталого розвитку. Глобальні та національні проблеми економіки. 2014. Випуск 2. С. 219-221.

14. Кожухова Т. В. Формування та трансформація глобальної системи фінансування сталого розвитку: монографія. Кривий Ріг: Видавець ФО-П Чернявський Д.О., 2017. 336 с.

15. Лазоренко Т.В. Сталий розвиток як основа економічного зростання підприємства. URL: <file:///C:/Users/Admin/Downloads/230477-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-526211-1-10-20210502.pdf>.

16. Макаренко І., Серпенінова Ю., Погоріла К. Інституційне забезпечення фінансування сталого розвитку у світлі мультистейкхолдерського підходу. Institutional support for sustainable development financing in the light of the multistakeholder approach. 2020. Vol. 4. No. 2. С. 86-96.

17. Макосій С.Д. Зарубіжний досвід реалізації стратегії сталого розвитку. Молодий вчений. 2018. № 6 (33). С. 323-328.

18. Надоша О. В. Теоретико-методологічний аналіз сталого розвитку у контексті сучасних дослідницьких підходів. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2011. № 10. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ Duur_2011_10_4.

19. Нестеренко О. О. Індикатори оцінки рівня сталого розвитку та їх вплив на показники інтегрованої звітності. Науковий вісник Ужгородського національного університету. 2019. № 15(2). С. 44-50.

20. Нормативні та прикладні засади формування фінансової системи України в умовах сталого розвитку. URL: <https://razumkov.org.ua/statti/normativni-ta-prykladni-zasady-formuvannia-finansovoi-systemy-ukrainy-v-umovakh-stalogo-rozvytku>.

21. Огляд сталого розвитку – стале фінансування. URL: <https://www.bdo.ua/uk-ua/insights-2/information-materials/2021/sustainability-snapshots-hot-sustainable-finance-vol-1>.

22. Омаров Ш.А. Оцінка сталого розвитку регіонів України. Проблеми економіки. 2014. № 3. С. 139-150.

23. Омаров Ш.А. Концепция устойчивого развития в законодательстве Украины и стран мира и практика ее внедрения. Бизнес Информ. 2014. № 12. С. 85-95.

24. Омаров Ш. А. Теоретичні засади формування стратегії сталого розвитку регіонів України. Вісник Чернігівського державного технологічного університету. 2014. № 3 (75). С. 149-157.

25. Офіційний сайт Кліар Енерджі. URL: <https://clearenergy.ua/pro-kompaniyu/>.

26. Політика щодо розвитку сталого фінансування на період до 2025 року. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/natsionalniy-bank-prezentuvav-politiku-schodo-rozvitku-stalogo-finansuvannya-na-period-do-2025-roku>.

27. Семенюк В. О. Концептуальні аспекти сталого розвитку у фінансовій політиці держави. Фінансові інструменти сталого розвитку економіки: матеріали ІІ Ф59 міжнародної науково-практичної конференції (17 квітня 2019 р.). Чернівці : Чернівецький нац. ун-т, 2019. С. 25-28.

28. Скоробогатова Н.Є. Концептуальні засади формування сталого розвитку суспільства в контексті індустрії. Економічний вісник НТУУ «КПІ». 2019. №4. С. 388-400.

29. Смириова І.І., Михайлюта Є.І. Сталий розвиток в Україні: теоретичні аспекти. Економічний вісник Донбасу. 2018. № 1 (51). С. 10-14.

30. Співробітництво України з установами ООН у сфері сталого розвитку. URL: <https://mfa.gov.ua/mizhnarodni-vidnosini/spivrobotnictvo-ukrayini-z-mizhnarodnimi-fi-nansovimi-instituciyami>.

31. Сталий розвиток України: час державі та бізнесу об'єднатись. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2021/11/29/680231/>.

32. Сталий розвиток: що це, чому це важливо та до чого тут Україна URL: <https://ucap.io/stalyj-rozvytok-shho-cze-chomu-cze-vazhlyvo-ta-do-chogo-tut-ukrayina/>

33. Резолюція 65/151 Генеральна Асамблея ООН. URL: <https://www.un.org/ru/ga/65/docs/65res2.shtml>.

34. Топ-25 екокомпаній. URL: <https://www.dsnews.ua/ukr/economics/top-25-ekokompaniy-23032020220000>.

35. Україна піднялася в рейтингу сталого розвитку, випередила Росію. URL: <https://www.pravda.com.ua/news/2021/06/15/7297311/>.

36. Федірко М.М., Живко М.А. Концепція енергоефективності в аспекті сталого розвитку світової економіки. Інноваційна економіка. 2019. № 11-12. С 11-18.

37. Філіпішина Л. М. Еволюція концептуальних підходів до формування стратегії сталого економічного розвитку промислових підприємств/ Вісник Приазовського Державного технічного університету. Сер.: Еконо-мічні науки: Зб. наук. пр. Маріуполь: ДВНЗ «ПДТУ», 2019. URL: <http://ves.pstu.edu/article/view/129057/124284/>.

38. Фінансування для цілей сталого розвитку: взаємодія держави та бізнесу URL: <https://gmk.center/ua/opinion/finansuvannya-dlya-cilej-stalogo-rozvitku-vzaie-modiya-derzhavi-ta-biznesu/>.

39. Хаустова В. Є., Омаров Ш. А. Концепція сталого розвитку як парадигма розвитку суспільства. Проблеми економіки. 2020. № 1 (35). С. 265-273.

40. Resolution adopted by the General Assembly on 25 September 2015 - A/RES/70/1. Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development. URL: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_RES_70_1_E.pdf.

41. Василюк В.О. Фінансування сталого розвитку України. *100-річчя Поліського Національного університету: здобутки, реалії, перспективи.*:зб. Праць учасн. Міжнар.наук.-практ. конф. Житомир 2020. С. 273-277.

42. Василюк В.О. Структура бюджету та його вплив на економіку України.

Студентські наукові читання: 2020: матеріали конф. першого туру Всеукраїнського конкурсу студ. наук. робіт Поліського національного університету: Житомир, 2020. С.12-14.

43. Василюк В.О. Фінансове забезпечення сталого розвитку сільських територій. *Студентські наукові читання- 2019*: матеріали конф. першого туру Всеукраїнського конк. студ. наук. робіт на факульт. обліку та фінансів і економіки та менеджменту Житомирського національного агроекологічного університету: Житомир, 2019. С.192-194.

Додаток А

Еволюція створення та реалізації концепції сталого розвитку

Рік	Подія
1979	Боннська угода (Німеччина, Бонн) встановила правила розрахунку викидів шкідливих газів, схему торгівлі квотами на викиди між державами.
1987	Міжнародна комісія з навколишнього середовища приділила основну увагу необхідності «сталого розвитку» як розвитку, який забезпечує потреби нинішнього покоління без перешкоди для майбутнього покоління задовольнити свої потреби.
1990	Робочою групою міжнародної комісії проведено розрахунки стосовно заморожування «шкідливих викидів» (парникових газів).
1992	Конференція (Бразилія, Ріо-де-Жанейро), де було прийнято «Порядок денний на XXI століття».
1997	Сформовано Кіотський протокол (Японія, Кіото), який підписали 32 країни, зобов'язуючись до 2012 року зменшити шкідливі викиди на 5,2% в порівнянні з 1990.
2002	Самміт країн світу щодо сталого розвитку (ПАР, Йоганнесбург), на якому проведено оцінку результатів з виконання зобов'язань, взятих країнами в 1992 та 1997.
2004	Україна ратифікувала Кіотський договір
2005	Відкрився ринок парникових газів, вступив в силу Кіотський протокол.
2012	Кіотський протокол продовжено до 2020.

Додаток Б

Підходи до визначення поняття «сталий розвиток»

Автори	Поняття
Н. Іскаков	сталий розвиток – це не просто комплекс економічних, екологічних та соціальних умов, що забезпечують життєдіяльність суспільства. Це, швидше, комплекс ідей, що складають основу розуміння нового світоустрою та устрою суспільства
О.І. Котикова, М.М. Бабич	сталий розвиток – загальна концепція стосовно необхідності встановлення балансу між задоволенням сучасних потреб людства і захистом інтересів майбутніх поколінь, включаючи їх потребу в безпечному і здоровому довкіллі
В. Кухар	сталий розвиток є розвитком, що самопідтримується, ідеологією раціональної та обґрунтованої діяльності людини, яка перебуває у балансі з природою та організовує умови для кращого життя не лише для себе, але й для наступних поколінь
Л. Гринів	під сталим розвитком слід розуміти забезпечення стабільного існування еколо- го-економічної системи за допомогою реалізації ноосферної концепції
Є. Хлобистов	сталий розвиток є методологічним орієнтиром, який, у першу чергу, погоджений з національною ситуацією, особливостями соціально-економічного росту на національному рівні, а також ментальністю
З. Герасимчук	сталим розвитком можна вважати процес забезпечення функціонування територіальної системи, яка має задані параметри за певних умов, потрібного періоду в часі, що урівноважує фактори виробництва та підвищує якість життя теперішніх та майбутніх поколінь за умови акумуляції та поетапного відтворення цілісного навколишнього середовища
А. Вергун та І. Тарасенко	щоб досягнути сталого розвитку, необхідно розробити відповідні стратегії з деталізацією визначальних для соціально-економічної системи національного господарства галузей, підприємств
В. Лось	між сталим розвитком та економічним зростанням існує неперервний зв'язок, який у змозі забезпечити задоволення потреб як матеріального, так і духовного характеру теперішніх та майбутніх поколінь за допомогою збереження рівноваги історично сформованих екосистем
О. Шубравська	сталий розвиток є узгодженим розвитком як економічних, так і соціальних процесів, а також навколишнього природного середовища
М. Багров	під сталим розвитком слід розуміти гармонізацію трьох структурних підсистем цивілізаційного світу: суспільства, економіки та навколишнього середовища
О. Латишева	сталий розвиток спричинений досягненнями економічної безпеки з урахуванням соціальної та екологічної складових потенціалу, рівновага яких досягається за допомогою ефективного управління та регулювання на різних рівнях ієрархії
Б. Буркинський, В. Степанов, С. Харічков	під сталим розвитком розуміють здатність економічної системи витримати зміни, спричинені внутрішніми та зовнішніми впливами економічних підсистем, а також здатність зберегти встановлену динамічну рівновагу
Л. Скутару	сталий розвиток складається із поєднаних між собою трьох компонентів економічного, соціального та екологічного характеру. При

	цьому вчений звертає увагу на зосередженні у сталому розвитку значної уваги на людському, культурному та соціальному аспектах, а також на технічному та науковому прогресі
О. Ханова, С. Скібіна	під сталим розвитком слід розуміти своєрідну систему взаємоузгоджених заходів управлінського, економічного, соціального та природоохоронного спрямування, які мають за мету сформувати систему суспільних відносин на таких засадах як довіра, партнерство, солідарність, консенсус, етичні цінності, безпечне навколишнє середовище, національні джерела духовності
А. Цвикілевич	сталий розвиток є процесом, орієнтованим на постійне збереження динамічної рівноваги шляхом цілеспрямованого використання присутнього потенціалу та умов зовнішнього середовища

Додаток В

Принципи сталого розвитку в науковій літературі

Автор/ джерело	Узагальнені принципи сталого розвитку						
	Збереження довкілля	Покращення соціальної сфери	Баланс технологічного й економічного розвитку	державне управління сталим розвитком	екологізація освіти, впровадження ідеології сталого	Відродження духовного потенціалу	Раціоналізація споживання
В. Комаров	+	+	+				
А. Шелехов	+	+		+	+		+
Н. Уткіна	+	+	+	+	+	+	+
В. Борисевич	+	+	+		+		
В. Семенов	+		+				
Є. Щербенко	+	+		+	+		
І. Бугирська	+	+		+		+	
М. Хвесик	+	+	+	+			
Р. Нідумолу	+	+	+	+	+		+
Разом	9	8	6	5	5	2	3

Додаток Г

Основні показники оцінки фінансової стійкості підприємства

Назва показника	Характеристика	Методика розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт фінансової незалежності	Відношення власного капіталу до загальної суми капіталу (активів) підприємства. Даний показник відображає, наскільки підприємство є незалежним від кредиторів.	ф.1 (р. 1495 / р. 1900)	> 0,5 (зростання)
Коефіцієнт фінансового ливереджу	Співвідношення позикового і власного капіталу підприємства. Відображає рівень фінансового ризику підприємства.	ф.1 (р. 1595 + р. 1695) / (р. 1495)	< 0,5
Коефіцієнт забезпечення власними коштами	Відношення власного капіталу до оборотних активів. Він показує достатність у підприємства власних коштів для фінансування поточної діяльності	ф.1 (р. 1495 / р. 1195)	> 0,1 (зростання)
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	Відношення власних оборотних коштів до джерел власних коштів. Показує, яка частина власного оборотного капіталу знаходиться в обороті, тобто в тій формі, яка дозволяє вільно маневрувати цими засобами, а яка капіталізована.	ф.1 (р. 1495 – р. 1095) / (р. 1495)	> 0,5 (зростання)
Коефіцієнт самофінансування	Відображає частку, яка погашається за рахунок власних коштів боргів, тобто відношення власного капіталу до позикового	ф.1 (р. 1495) / (р. 1595 + р. 1695))	> 1,0 (зростання)
Коефіцієнт фінансової залежності	Показує частку активів, профінансованих за рахунок коштів кредиторів.	ф.1 (р. 1900 – р. 1495) / р. 1900	< 0,2
Коефіцієнт покриття інвестицій	Показує, яка частина активів підприємства фінансується за рахунок стійких джерел: власних коштів і довгострокових пасивів	ф.1 (р. 1495 – р. 1095) / (р. 1195)	0,9

Показники ліквідності та платоспроможності підприємства

Назва показника	Характеристика	Методика розрахунку	Нормативне значення
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	характеризує ту частину короткострокової заборгованості, яку підприємство має можливість погасити негайно	ф.1 (р. 1160+р. 1166+ р. 1167) / р. 1695	> 0,2
Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності	враховує якість активів і є точнішим показником ліквідності, оскільки за його розрахунку враховуються найліквідні поточні активи (запаси не враховуються)	ф.1 (р. 1195-(р. 1100 ... р. 1004)) / р. 1695	> 1
Коефіцієнт поточної (загальної) ліквідності (покриття)	відображає скільки гривень поточних активів підприємства припадає на одну гривню поточних зобов'язань	ф.1 (р. 1195/ р. 1695)	> 2

Додаток Д1

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 1 "Загальні вимоги до фінансової звітності"

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "КІПАР ЕНЕРДЖІ"	Дата (рік, місяць, число)	КОДИ
Територія	ЧЕРНІВЦЬКА	за СДРПОУ	2021 01 01
Організаційно-правова форма господарювання	Товариство з обмеженою відповідальністю	за КОАТУУ	39907675
Вид економічної діяльності	Виробництво електроенергії	за КОПФГ	7422410100
Середня кількість працівників	1 53	за КВЕД	240
Адреса, телефон	вулиця Вокзальна, буд. 24, м. КОРЮКІВКА, ЧЕРНІВЦЬКА обл., 15300		0990603314
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма №2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)			
Складено (зробити позначку "✓" у відповідній клітинці):			
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку			
за міжнародними стандартами фінансової звітності			

Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 31 грудня 2020 р.

Форма №1 Код за ДКУД 1801001

А К Т И В	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	25	22
первісна вартість	1001	152	174
накопичена амортизація	1002	127	152
Незавершені капітальні інвестиції	1005	24 404	18 835
Основні засоби	1010	146 017	141 082
первісна вартість	1011	209 624	216 885
знос	1012	63 607	75 803
Інвестиційна нерухомість	1015	-	-
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	1016	-	-
Знос інвестиційної нерухомості	1017	-	-
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Первісна вартість довгострокових біологічних активів	1021	-	-
Накопичена амортизація довгострокових біологічних активів	1022	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030	5 108	14 886
інші фінансові інвестиції	1035	-	-
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040	459	459
Відстрочені податкові активи	1045	-	-
Гудвил	1050	-	-
Відстрочені аквізиційні витрати	1060	-	-
Залишок коштів у централізованих страхових резервних фондах	1065	-	-
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом I	1095	176 013	175 284
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	7 052	5 619
Виробничі запаси	1101	5 865	5 206
Незавершене виробництво	1102	-	-
Готова продукція	1103	-	-
Товари	1104	1 186	413
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Депозити перестрахування	1115	-	-
Векселі одержані	1120	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	20 950	99 745
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	21 386	20 535
з бюджетом	1135	1 100	1 099
у тому числі з податку на прибуток	1136	1 061	1 061
Дебіторська заборгованість за розрахунками з нарахованих доходів	1140	-	-
Дебіторська заборгованість за розрахунками із внутрішніх розрахунків	1145	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	14 337	15 167
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 225	1 960
Готівка	1166	-	-
Рахунки в банках	1167	5 225	1 960
Витрати майбутніх періодів	1170	6 800	7 012
Частка перестраховика у страхових резервах	1180	-	-
у тому числі в: резервах довгострокових зобов'язань	1181	-	-
резервах збитків або резервах належних виплат	1182	-	-
резервах незароблених премій	1183	-	-

інших страхових резервах	1184	-	-
Інші оборотні активи	1190	1 389	818
Усього за розділом II	1195	78 239	151 955
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	254 252	327 239

Пасив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
I	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	16 000	16 000
Внески до незареєстрованого статутного капіталу	1401	-	-
Капітал у дооцінках	1405	-	12 789
Додатковий капітал	1410	-	-
Емісійний дохід	1411	-	-
Накопичені курсові різниці	1412	-	-
Резервний капітал	1415	-	-
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	5 898	(38 046)
Неоплачений капітал	1425	(-)	(-)
Вилучений капітал	1430	(-)	(-)
Інші резерви	1435	-	-
Усього за розділом I	1495	21 898	(9 257)
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500	-	-
Пенсійні зобов'язання	1505	-	-
Довгострокові кредити банків	1510	68 533	156 702
Інші довгострокові зобов'язання	1515	40 050	39 290
Довгострокові забезпечення	1520	-	-
Довгострокові забезпечення витрат персоналу	1521	-	-
Цільове фінансування	1525	-	-
Благодійна допомога	1526	-	-
Страхові резерви	1530	-	-
у тому числі:	1531	-	-
резерв довгострокових зобов'язань			
резерв збитків або резерв належних виплат	1532	-	-
резерв незароблених премій	1533	-	-
інші страхові резерви	1534	-	-
Інвестиційні контракти	1535	-	-
Призовий фонд	1540	-	-
Резерв на виплату джек-поту	1545	-	-
Усього за розділом II	1595	108 583	195 992
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Векеслі видані	1605	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	35 280	5 204
товари, роботи, послуги	1615	44 996	54 109
розрахунками з бюджетом	1620	359	1 324
у тому числі з податку на прибуток	1621	-	-
розрахунками зі страхування	1625	29	-
розрахунками з оплати праці	1630	294	-
Поточна кредиторська заборгованість за одержаними авансами	1635	13	503
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	1640	-	-
Поточна кредиторська заборгованість із внутрішніх розрахунків	1645	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за страховою діяльністю	1650	-	-
Поточні забезпечення	1660	1 089	1 241
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Відстрочені комісійні доходи від перестраховиків	1670	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	41 711	78 123
Усього за розділом III	1695	123 771	140 504
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
V. Чиста вартість активів недержавного пенсійного фонду	1800	-	-
Баланс	1900	254 252	327 239

Керівник

Матвійок Олександр Миколайович

Головний бухгалтер

Іовенко Ірина Володимирівна

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство Товариство з обмеженою відповідальністю "КЛІАР ЕНЕРДЖІ" за СДРПОУ
(найменування)
Дата (рік, місяць, число) 2021 01 01
Коди 39907675
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2020 р.
Форма N2 Код за ДКУД 1801003

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	157 100	189 506
<i>Чисті зароблені страхові премії</i>	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(109 483)	(153 288)
<i>Чисті понесені збитки за страховими виплатами</i>	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	47 617	36 218
збиток	2095	(-)	(-)
<i>Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань</i>	2105	-	-
<i>Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів</i>	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	21 324	49 027
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2121	-	-
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(17 026)	(23 280)
Витрати на збут	2150	(254)	(644)
Інші операційні витрати	2180	(18 533)	(53 773)
<i>у тому числі:</i>			
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>	2181	-	-
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	33 128	7 548
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	-
Інші фінансові доходи	2220	6	492
Інші доходи	2240	8 273	38 402
<i>у тому числі:</i>			
<i>дохід від благодійної допомоги</i>	2241	-	-
Фінансові витрати	2250	(27 789)	(24 525)
Втрати від участі в капіталі	2255	(3 011)	(-)
Інші витрати	2270	(54 550)	(4 631)
<i>Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті</i>	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	-	17 286
збиток	2295	(43 943)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	-	(3 265)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	-	14 021
збиток	2355	(43 943)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	12 789	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	12 789	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	12 789	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	(31 154)	14 021

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	51 964	55 487
Витрати на оплату праці	2505	8 975	12 064
Відрахування на соціальні заходи	2510	1 797	2 460
Амортизація	2515	14 033	25 060
Інші операційні витрати	2520	93 931	66 101
Разом	2550	170 700	161 172

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Матвіюк Олександр Миколайович

Головний бухгалтер

Йовенко Інна Володимирівна

Додаток Д2

Підприємство	Товариство з обмеженою відповідальністю "КЛІАР ЕНЕРДЖІ" (найменування)	Дата (рік, місяць, число) за СДРІОУ	КОДИ	
			2020	01 01
			39907675	

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2019 р.

Форма N2 Код за ДКУД 1801003

І. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	189 506	180 608
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
премії підписані, валова сума	2011	-	-
премії, передані у перестраховування	2012	-	-
зміна резерву незароблених премій, валова сума	2013	-	-
зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(152 288)	(133 083)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	37 218	47 525
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
зміна інших страхових резервів, валова сума	2111	-	-
зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	49 027	4 817
у тому числі:	2121	-	-
дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2122	-	-
дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(23 280)	(15 808)
Витрати на збут	2150	(644)	(66)
Інші операційні витрати	2180	(53 682)	(3 981)
у тому числі:	2181	-	-
витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю			
витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	8 639	32 487
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	-	3
Інші фінансові доходи	2220	492	108
Інші доходи	2240	38 402	22 531
у тому числі:	2241	-	-
дохід від благодійної допомоги			
Фінансові витрати	2250	(24 531)	(28 403)
Втрати від участі в капіталі	2255	(-)	(1)
Інші витрати	2270	(4 631)	(15 380)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	18 371	11 345
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(3 265)	(2 610)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	15 106	8 735
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	15 106	8 735

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	55 487	26 066
Витрати на оплату праці	2505	12 064	4 259
Відрахування на соціальні заходи	2510	2 460	865
Амортизація	2515	25 060	18 437
Інші операційні витрати	2520	66 101	42 302
Разом	2550	161 172	91 929

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

Керівник

Головний бухгалтер

Матвінок Олександр Миколайович

Кубрак Оксана Василівна

Підприємство **Товариство з обмеженою відповідальністю "КЛІАР ЕНЕРДЖІ"** за ЄДРПОУ
(найменування)

Дата (рік, місяць, число)

КОДИ		
2019	01	01
39907675		

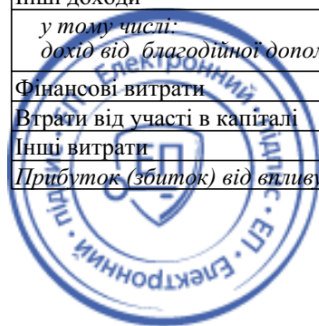
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за Рік 2018 р.

Додаток ДЗ

Форма N2 Код за ДКУД **1801003**

I. ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	180 608	90 718
Чисті зароблені страхові премії	2010	-	-
<i>премії підписані, валова сума</i>	2011	-	-
<i>премії, передані у перестраховання</i>	2012	-	-
<i>зміна резерву незароблених премій, валова сума</i>	2013	-	-
<i>зміна частки перестраховиків у резерві незароблених премій</i>	2014	-	-
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(133 083)	(47 062)
Чисті понесені збитки за страховими виплатами	2070	-	-
Валовий:			
прибуток	2090	47 525	43 656
збиток	2095	(-)	(-)
Дохід (витрати) від зміни у резервах довгострокових зобов'язань	2105	-	-
Дохід (витрати) від зміни інших страхових резервів	2110	-	-
<i>зміна інших страхових резервів, валова сума</i>	2111	-	-
<i>зміна частки перестраховиків в інших страхових резервах</i>	2112	-	-
Інші операційні доходи	2120	4 817	3 032
у тому числі:	2121	-	-
<i>дохід від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>дохід від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2122	-	-
<i>дохід від використання коштів, вивільнених від оподаткування</i>	2123	-	-
Адміністративні витрати	2130	(15 808)	(6 835)
Витрати на збут	2150	(66)	(-)
Інші операційні витрати	2180	(3 981)	(7 561)
у тому числі:	2181	-	-
<i>витрати від зміни вартості активів, які оцінюються за справедливою вартістю</i>			
<i>витрати від первісного визнання біологічних активів і сільськогосподарської продукції</i>	2182	-	-
Фінансовий результат від операційної діяльності:			
прибуток	2190	32 487	32 292
збиток	2195	(-)	(-)
Доход від участі в капіталі	2200	3	-
Інші фінансові доходи	2220	108	12 370
Інші доходи	2240	22 531	13
у тому числі:	2241	-	-
<i>дохід від благодійної допомоги</i>			
Фінансові витрати	2250	(28 403)	(19 037)
Втрати від участі в капіталі	2255	(1)	(-)
Інші витрати	2270	(15 380)	(16 956)
Прибуток (збиток) від впливу інфляції на монетарні статті	2275	-	-

Продовження додатка 2

Фінансовий результат до оподаткування:			
прибуток	2290	11 345	8 682
збиток	2295	(-)	(-)
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	(2 610)	(1 448)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305	-	-
Чистий фінансовий результат:			
прибуток	2350	8 735	7 234
збиток	2355	(-)	(-)

II. СУКУПНИЙ ДОХІД

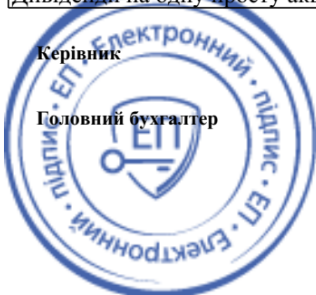
Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400	-	-
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405	-	-
Накопичені курсові різниці	2410	-	-
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415	-	-
Інший сукупний дохід	2445	-	-
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450	-	-
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455	-	-
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460	-	-
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	8 735	7 234

III. ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	26 066	23 482
Витрати на оплату праці	2505	4 259	2 592
Відрахування на соціальні заходи	2510	865	502
Амортизація	2515	18 437	11 697
Інші операційні витрати	2520	42 302	38 530
Разом	2550	91 929	76 803

IV. РОЗРАХУНОК ПОКАЗНИКІВ ПРИБУТКОВОСТІ АКЦІЙ

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	-	-
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	-	-
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	-	-
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	-	-
Дивіденди на одну просту акцію	2650	-	-

ЕПТ Грінєнко
 Андрій Юрійович
 ЕПТ Кубрак
 Оксана
 Василівна

Грінєнко Андрій Юрійович

Кубрак Оксана Василівна

Додаток Ж

Свот-аналіз діяльності ТОВ «Кліар Енерджі»

	Переваги:	Недоліки:
Внутрішні фактори	<p>Сильні сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> – можливість будувати електростанції різних потужностей (модульність конструкції); – значний потенціал генерації в існуючих географічних та кліматичних умовах; – повне задоволення заявленого об'єму енергоспоживання; – розвинена інфраструктура. 	<p>Слабкі сторони:</p> <ul style="list-style-type: none"> – нерівномірне вироблення енергії в просторі та часі; – слабкий розвиток вітчизняних технологій на промисловому рівні; – необхідність створення відповідної інфраструктури (дороги, лінії електропередачі, трансформаторні підстанції).
Зовнішні фактори	<p>Можливості:</p> <ul style="list-style-type: none"> – додаткове вироблення енергії для потреб споживачів; – значне зниження забруднення навколишнього середовища; – широкі можливості дія міжнародних інвестицій; – наявність необхідних умов в географічному ландшафті (степ); – перехід на нову, гнучкішу і менш зарегульовану систему встановлення тарифів, прийняту в країнах Європи, дозволить значно збільшити прибутковість компанії; – модернізація потужностей дозволить понизити рівень втрат електроенергії в мережі і підвищити рентабельність; – розвиток додаткових послуг 	<p>Загрози:</p> <ul style="list-style-type: none"> – технічні нюанси при підключенні до загального електромережі; – нефіксований тариф на електроенергію; – політична нестабільність; – високі процентні ставки; – бюрократичні перешкоди.

Додаток 3

Проекти фінансування цілей сталого розвитку ТОВ «Кліар Енерджі»

Проекти	Характеристика
Поліська ТЕС	Потужність – 5,8 МВт Тип станції: Теплові електростанції Планова потужність об'єкту – 5,8 МВт-год. Біопаливо теплової електростанції – деревна тріска та енергетична верба. Дата виведення на планові показники – жовтень 2021 року. Наразі Поліська ТЕС працює в тестовому режимі.
Тернопільська станція на біогазі	Потужність – 659 КВт Тип станції: Біогазові електростанції Станція дегазації в Тернопільській області на Малашівському сміттєзвалищі. Введена в експлуатацію у квітні 2021 року. Планова потужність станції – 659 кВт-год. Об'єкт генерує енергію з метану, який утворюється при розкладанні понад 14 млн м3 сміття та органічних відходів.
Сіверська ТЕЦ	Потужність – 12,5 МВт. Тип станції: Теплові електростанції Планова потужність теплоелектростанції – 12,5 МВт-год. Головне джерело біопалива об'єкту – деревна тріска. Це дозволить Славутичу швидше відмовитись від споживання газу та перейти на відновлювані джерела енергії. Розташована Сіверська ТЕЦ в промисловій зоні за межею міста.
Чернігівська генеруюча компанія - 2	Потужність – 4500 Квт Тип станції: Біогазові електростанції
ТОВ “Еко-лідер т”	Тип станції: Поводження з відходами Поводження з відходами. Тернопільська обл., Зборівський р-н, с. Малашівці
ТОВ “Союз”	Тип станції: Поводження з відходами Поводження з відходами. Одеська область, Овідіопольський р-н, Дальницькі Карєри.
Одеська біогазова установка	Потужність – 3000 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка для виробництва електричної енергії в Одеській області, Овідіопольський р-н, Дальницькі Карєри
Дніпропетровська біогазова установка	Потужність – 999 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка для виробництва електричної енергії в м. Дніпро, Новоолександрівська с.р.
Херсонська електростанція на біогазі	Потужність – 625 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Херсон. Введена в експлуатацію в 2019 році.
Білоцерківська електростанція на біогазі	Потужність – 845 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Біла Церква (Київська обл.) Введена в експлуатацію в 2019 році.
Великогрибовицька	Тип станції: Біогазові електростанції

когенераційна установка	Газоелектрогенераторна (когенераційна) установка для виробництва електричної енергії в с. Великі Грибовичі Львівської області
Чернігівська генеруюча компанія	Потужність – 499 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Електрогенераторна (когенераційна) установка на біогазі в м. Чернігів
Полтавська електростанція на біогазі	Потужність – 1003 Квт Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Полтава. Введена в експлуатацію в грудні 2018 року.
Івано-франківська електростанція на біогазі	Потужність – 660 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в с. Рибне урочище Івано-Франківської області. Введена в експлуатацію у травні 2017 року. Потужність – 660 кВт.
Криворізька (ПТПВ Валявка) електростанція на біогазі	Потужність – 1063 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в районі шахти «Валявко-Південна» м. Кривий Ріг. Введена в експлуатацію у липні 2017 року. Потужність – 1063 кВт.
Харківська електростанція на біогазі	Потужність – 1908 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в с. Докучаєвське Харківської області. Введена в експлуатацію у червні 2017 року. Потужність – 1908 кВт. (I черга)
Луцька електростанція на біогазі	Потужність – 330 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в с. Брище Волинської області. Введена в експлуатацію в листопаді 2017 року. Потужність – 330 кВт.
Хмельницька електростанція на біогазі	Потужність – 659 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Хмельницький. Введена в експлуатацію в листопаді 2017 року. Потужність – 659 кВт.
Корюківська ТЕС	Потужність – 4000 КВТ. Тип станції: Теплові електростанції Теплоелектростанція в Корюківці Чернігівської області стала першим великим проектом «Кліар Енерджі». Введена в експлуатацію у червні 2016 року. Потужність ТЕС – 4 МВт.
Чернігівська електростанція на біогазі	Потужність – 1131 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Чернігів. Введена в експлуатацію в листопаді 2017 року.
Кременчуцька електростанція на біогазі	Потужність – 845 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в м. Кременчук Полтавської області. Введена в експлуатацію в листопаді 2017 року. Потужність – 845 кВт.
Криворізька електростанція на біогазі	Потужність – 1154 КВТ. Тип станції: Біогазові електростанції Газоелектрогенераторна установка в районі шахти «Батьківщина» м. Кривий Ріг. Введена в експлуатацію в січні 2018 року.

Додаток К.1

Зміст Національної стратегії сталого розвитку Швеції

Основні сфери	Мета	
Майбутнє навколишнє середовище	Нетоксичне навколишнє середовище, збалансоване морське середовище, процвітаючі прибережні території та групи островів збереження біологічної різноманітності	Ефективне використання енергії та транспорту, політика комплексних виробів і матеріально ефективних циклів, ефективне управління водними та земельними ресурсами
Обмеження у зміні клімату	У період 2008 - 2012 рр. знизити викиди CO ₂ на 4% у порівнянні з 1990 р., а до 2050 р. - загальний викид CO ₂ на душу населення в рік має бути нижче на 4,5 тонн	Затвердити програму співпраці з компаніями з виробництва машин, відповідно до існуючої структури енергетики і транспорту, підвищити податки на викиди вуглекислого газу й понизити податки на використання робочої сили, підвищити суспільну обізнаність
Населення та його здоров'я	Мотивувати працю людей старшого покоління, проголосити мобільність праці та можливості знайти роботу. Гарантувати економічну безпеку в разі втрати дох оду.	Розгляд пропозицій парламентського комітету щодо забезпечення можливості подальшої праці людям пенсійного віку, затвердити план дій здоров'я і праці.
Соціальна справедливість, добробут і безпека	Поділити навіпіл доходи між 1999 і 2004 рр. Скоротити рівень злочинності і підвищити індивідуальну безпеку. Стимулювати молодіжну політику виховання в гарному і безпечному середовищі. Проголосити політику тендерної рівності.	Новий Соціальний Акт. затверджений парламентом в 2001 р.: інтегрований підхід до зниження рівня злочинності, включити пріоритети зі зниження тендерної нерівності та проголошення рівних прав національних меншин у всі сфери політики. Конвенція прав дитини, затверджена в 2002 р.
Зайнятість і навчання в досвідченому суспільстві	Стати провідною нацією в галузі досліджень для внеску до сталого розвитку, за допомогою розподілу фінансових ресурсів, гарантуючи більш соціальний набір кадрів і підтримуючи міждисциплінарні курси сталого розвитку на академічному рівні	Впровадити план дій для освіти у сфері сталого розвитку, підтримувати наукові проекти і дослідження в області інновацій, зайнятості, соціальних досліджень, навколишнього середовища, сільського господарства, планування просторового розвитку

Додаток К.2

Напрями сталого розвитку «Державної програми дій для сталого розвитку
Нідерландів»

Напрямок	Загальна мета
Вода	Підвищити ефективність використання водних ресурсів, запобігти повеням, гарантувати гарну якість питної води
Біорізноманітність	Покращити даний аспект до 2015 р. на 50%
Енергетика	Надійні, доступні й чисті енергетичні ресурси
Сільське	Стале і конкурентоздатне виробництво
Транспорт	Зниження транспортних витрат, перехід до сталої транспортної системи
Споживання та виробництво	Стимулювати підприємництво, мотивувати впровадження програми сталого виробництва і споживання на європейському рівні строком на 10 років
Знання	Розвивати економіку, засновану на знаннях, стимулювати інновації, інтегрувати сталий розвиток у систему освіти, розвивати дослідження взаємозв'язку між знаннями, інноваціями, сталим розвитком
Здоров'я	Скоротити вплив на здоров'я населення хімічних речовин до 2020 р., знизити негативний вплив чинників навколишнього середовища на здоров'я населення
Населення	Проголосити соціальну гармонію, участь 70% населення на ринку праці, виділити позитивні та негативні аспекти міграції, визначити наслідки старіння населення на споживання
Рекреаційні ресурси	Проект у майбутньому
Інструменти для зміни поведінки уряду	Краще керівництво шляхом розвитку інструментів з оцінки впливу політики, проведення досліджень, прогнозування та аналізу, впровадження принципів сталого розвитку в процес ухвалення політичних рішень
Бідність	Створити економічні, політичні й соціальні можливості для всіх, кожен громадянин повинен задовольняти свої базові потреби, підтримувати ініціативи зі скорочення боргів бідних країн

Додаток К.3

Стратегічні завдання сталого розвитку Німеччини

Завдання	Зміст
Фіскальна стійкість	<p>Консолідація державних бюджетів.</p> <p>Встановлення нового допустимого ліміту заборгованості для федерації та федеральних земель, обмеження зростання державної заборгованості.</p> <p>Створення основи для стабілізації євро в довготривалій перспективі.</p> <p>Покращення економіко-політичного управління та забезпечення надійності державних фінансів ЄС</p>
Стала господарська діяльність	<p>Перехід до низько вуглецевої продукції з ефективним використанням сировини. Створення нових економічних можливостей та робочих місць.</p> <p>Підтримка концепції Корпоративної соціальної</p>
Клімат та енергетика	<p>Скорочення викидів парникових газів у 2008-2012 рр. на 21% порівняно з 1990 р. Підняти цільовий показник ЄС по захисту клімату на 30% (у випадку, якщо Німеччині не буде надано додаткових вимог по скороченню викидів).</p> <p>Широке впровадження відновлюваних джерел енергії за рамковими умовами (наприклад, встановлення зеленого тарифу). Підвищення енергоефективності, збереження електричної та іншої енергії.</p>
Стала водна політика	<p>Чиста вода - незамінна основа життя людини й один з найважливіших ресурсів. Стала водна політика є міжгалузевим завданням.</p> <p>Укріплення зв'язків між глобальними питаннями майбутнього у сфері водної, енергетичної й продовольчої безпеки (конференція «Взаємозв'язок води, енергії та продовольчої безпеки», 2001 р., Бонн)</p>
Сталий розвиток - «двигун» прогресу	<p>Сталий розвиток як критерій прийняття економічних та соціальних рішень, провідний принцип у всіх сферах життя</p>

Додаток К.4

Координація питань щодо сталого розвитку деяких країн

Країна	Орган відповідальний за сталий розвиток	Повноваження
Австрія	Комітет з питань сталого розвитку	Координація діяльності щодо забезпечення сталого розвитку між різними міністерствами
Швеція	Координаційна група з питань сталого розвитку	Кординація сталого розвитку в рамках урядових установ, виконує функцію аналітичного центру і сприяє подальшій розробці урядових установ, виконує функцію аналітичного центру і сприяє подальшій розробці Національної стратегії сталого розвитку.
Норвегія	Кабінет зі сталого розвитку	Несе відповідальність за забезпечення узгодженості щодо політики сталого розвитку політики
Фінляндія	Національна Комісія зі сталого розвитку	Просування стратегічних цілей сталого розвитку в рамках національної та адміністративної політики, а також активізація діалогу між різними суспільними силами. Заохочення і конкретизація процесів реалізації, сприяє узгодженості секторальної політики та адміністрації.
Великобританія	Робоча група з питань сталого розвитку Підкомітет з питань довкілля та енергетики	Об'єднання зусиль службовців і міністрів уряду з метою стимулювання дій з певних питань сталого розвитку
Німеччина	Комітет державних секретарів з питань сталого розвитку	Відповідає за розробку і реалізацію Національної стратегії сталого розвитку Німеччини.